

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromszám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JOESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. Augustus 18.
VIII. évfolyam, 220. szám.

Péntek

A tengelyhatalmak vatikáni jegyzéke szerint:

Nemzetközi értekezletet ajánlanak a danzigi kérdés rendezésére

Fish amerikai szenátor szenzációs tervezete az európai viszály megoldására — A Reuter szerint Németország a danzigi kérdésben semmitéle kompromisszumra nem hajlandó — Angol körök idegenkedve fogadják Burckhardt egyeztető kísérleteit — Miről fog beszélni Hitler kancellár a tannenbergi emlékünnepeken? — Beck lengyel külügyminiszter nyilatkozata a lengyel-magyar viszonyról

A világ feszült helyzetében mintha kisebb enyhülés mutatkoznék. A tengelyhatalmak részéről a Vatikán utján tett békés megegyezésre szóló ajánlat legalább is erre utal. Hasonlóképpen az a tény is, hogy az ajánlat általában kedvező fogadtatásra talál. Danzig ügyében eszerint békés kibontakozás készül. És ha ezt a gyújtópontot sikerül kiküszöbölni Európa testéből, úgy minden vonalon jelentős enyhülésre van kilátás. A világpolitikában ez is most a főtéma. A többi mind másodrendű kérdés.

Jelentéseink egyébként a következők:

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A Havas jelentti: A „La Nation Belge” című lap londoni magánlevelezőjének közlése szerint a Vatikán két jegyzéket kapott, egyet a Szentszék melletti német és egyet az ugyanott működő olasz követ-ségtől. A jegyzékek a lengyelországi németek, illetve a franciaországi és Tuniszban élő olaszok sérelmeit teszik szövé. A két jegyzék hangsúlyozza, hogy a tengelyhatalmak így akarják kinyilvánítani, miszerint békés úton kívánják elintézni az európai ellentéteket. Hajlandók tehát az erőszak kerülésével a következő javaslatok alapján tárgyalásokat kezdeni: 1. Állapítanak meg harmincnapos fegyverszünetet, amely idő alatt mindkét fél (a demokratikus és totális hatalmak) tartózkodjanak mindenféle akciótól és ezalatt szervezzék meg a négy: francia, angol, német és olasz külügyminiszterekből álló értekezlet megtartását. 2. A négy külügyminiszter hozzon feltétlenül megegyezést létre Danzig kérdésében és a javaslatot Anglia közvetítse a lengyel kormánynak, amelyet felhívunk, hogy tegye meg ellenjavaslatát, amennyiben Lengyelország a maga függetlenségét bármiféleképpen veszélyeztetettnek látná. Ha a felhívásra Lengyelország negatív választ adna, azt tekintsék úgy, hogy Lengyelország elfogadja az elkészített javaslatot. 3. Ha Danzig kérdését megoldották, úgy a harmincnapos fegyverszüneti határidő meghosszabbítható, hogy a négy külügyminiszter a további kérdésekről is tárgyaljon az általuk megállapított közös program alapján. A tengelyhatalmak kifejezik azt a reményüket, hogy javaslatuk elfogadása enyhülést vonhat maga után a nemzetközi helyzetben, ha a Vatikán azt erkölcsileg támogatja a maga súlyával. A jegyzék végül hangsúlyozza, hogy ezeket a pontozatokat a legutóbbi berchtesgadeneri találkozó alkalmával

határozták el. A híradás mindenestre komoly megerősítést igényel.

FISH AMERIKAI KÉPVISELŐ AKCIÓJA

(OSLO.) (Rador.) Hamilton Fish, a parlamentközi unió kongresszusa amerikai csoportjának elnöke az újságíróknak kijelentette, hogy szándékában áll Európában egyhónapos fegyverszünetet ajánlani az érdekelt államoknak, hogy közben a német, olasz, francia és angol külügyminiszterek összeülhessenek és megtárgyalhassák a nemzetközi helyzetet. Ha a lényegi pontokban megegyezésre jutnak, a vitás kérdéseket egy döntő bíróság elé vinnék, amelynek tagjai lennének a belga és norvég királyok, illetve a ír és svájci államfők.

Burckhardt tervezete

(LONDON.) (Rador.) A Times szerint Burckhardt látogatásával kapcsolatosan Berlinben tartózkodóan viselkednek. Danzigban viszont úgy tudják, hogy Burckhardt egy négy pontból álló tervezetet készített, amely eleget kíván tenni úgy Lengyelország, mint Németország kívánalmainak és ugyanakkor Lengyelország határait az érdekelt európai államok által szavatoltatná. A lap szerint a Harmadik Birodalom vezetői azon az állásponton vannak, hogy ha Danzig ügyében a jelenlegi holtpontra nem jutna ez mielőbb keresztül, esetleg katasztrófa következhetik be. Németország azonban semmiképpen sem hajlandó lemondani Danzigra való jogairól, amit a legjobban bizonyít, hogy a katonai előkészületei teljes ütemben folynak és a néhány hét előtti egymillió 700 ezer emberrel szemben jelenleg kétfélmillió ember áll fegyverben.

A Gazeta Polska berlini tudósítója szerint

a helyzet minden kiélesedése ellenére sem várható az, hogy a nürnbergi kongresszus előtt valami meglepő és drámai fordulat következék be.

A tudósítónak az a megerősítésre szoruló információja, hogy Róma és Berlin tulajdonképpen Danzig alkotmányának módosítására készítenek elő bizonyos tervet.

SAJTÓVÉLEMÉNYEK

(LONDON.) (Rador.) A Daily Mail szerint a danzigi kérdés megoldására vonatkozó különböző javaslatokkal és

és ők lennének hivatottak véglegesen megoldani a vitás problémákat.

CHODASKI ÉS GREISER TÁRGYALÁSAI

(DANZIG.) Chodaski danzigi lengyel főbiztos tegnap rövid megbeszélést folytatott Greiserrel, a szabad város szenátusának elnökével. Majd Chodaski elutazott Varsóba.

UJABB HATÁRINCIDENS

(DANZIG.) (Rador.) Tegnap reggel Kohlin helységben a Tozew és a szabad város közötti országúton újabb határincidens történt. Egy lengyel határőr behatolt danzigi területre és amikor a danzigi határőrök megállásra szólították fel, állítólag fegyverhasználatra fenyegetőzött. Amikor aztán a lengyel katoná fegyverét felemelte, egy danzigi katona reálított és halálra ebezte.

találgatásokkal kapcsolatban hangsúlyozza, hogy francia körökben az a felfogás, hogy:

1. Danzig ügyében feltétlenül meg kell csorbíthatatlanul tartani Lengyelország jelenlegi jogait.
2. Mindenféle módosítás csakis Lengyelország feltétlen hozzájárulásával lehetséges.
3. Megfelelő garanciák nélkül Németország újabb igényeket támaszthat, tehát ennek megfigyeléséről megfelelőképpen gondoskodni kell.

(BERLIN.) (Rador.) A DNB a 12 Uhrblatt Danzig ügyére vonatkozó cikkét közli, amely szerint azok a hírek, hogy a salzburgi találkozóval kapcsolatosan Magyarország a tengelypolitikával szembehelyezkedett volna, Budapest részéről a legerélyesebb cáfolatban részesültek. A megbeszélésekkel kapcsolatos híradások egyébként is csak az ugynevezett demokratikus sajtó elképzelései. Németország Danzigra vonatkozó jogaiban semmiféle kompromisszumos megoldást nem fogad el. Vonatkozik ez a korridor kérdésére is.

A TANNENBERGI BESZÉD

(PÁRIS.) A Havas iroda jól értesült olasz és német politikai körökből származó hírt közöl Hitler kancellár tannenbergi beszédére vonatkozólag. A hír szerint Salzburchban megállapodás jött létre Ciano és Ribbentrop között oly irányban, hogy a Führer nem fog kitérni tannenbergi beszédében a tengelyhatalmakat érintő külpolitikai kér-

désekre és mellőzni fogja a nürnbergi pártnapok alkalmával is a külpolitikai vonatkozású kérdések tárgyalását. A szerepet tehát — ami külföld tájékoztatását illeti — ezúttal Mussolini veszi át, aki legrovidebb időn belül alkalmat talál arra, hogy leszögezze Róma és Berlin álláspontját a danzigi, a keleti, a „bekerítési”, a középeurópai elrendezési stb. kérdésekre vonatkozólag. Ezt a tengelyhatalmak hír szerint azért határozták így el, mert nem akarják kiélezni a helyzetet és mert Berlin és Róma is megegyeznek abban, hogy a közvetítési szerepre Mussolini személye a legalkalmasabb. A hír mindenestre megerősítésre szorul, de abból, hogy az olasz és a német sajtó Hitler tannenbergi beszédével kapcsolatban a legutózkodóbban ir, bizonyos valószínűséggel bir ez a feltevés.

UJABB FEJLEMÉNYEK DANZIG KÖRÜL

(PÁRIS.) A Danzig körüli kibontakozási terveket a francia sajtó meglelégedéssel fogadja. Az Excelsior, amelynek cikkei sokszor tükrözik vissza a francia hivatalos véleményt, azt írja, hogy a két demokrata hatalom sohasem zárkózott el a danzigi kérdés tárgyalások utján való békés megoldása elől. Sőt, ezt mindig kívánatosnak tartotta. Németországnak azonban biztosítékokat kell szolgáltatnia, hogy tiszteletben fogja tartani vállalt kötelezettségeit.

BECK NYILATKOZATA

(LONDON.) A News Chronicle című angol lap tudósítója hosszabb beszélgetést folytatott Beck lengyel külügyminiszterrel. Arra a kérdésre, hogy a háboru elkerülhetetlen-e, Beck így válaszolt: Amig egyetlen állam sem ragadtatja magát jóvátehetően tettekre, addig minden esetben fenttartható a béke. Egyoldalú engedményeket a mai viszonyok között nem lehet tenni Európában, mivel ez zűrzavaros állapotba taszítaná világrézsünket. Remélem, hogy a háboru nem így következik be, azonban akár erősebbek, akár gyengébbek vagyunk valamely államnál, előállhatnak olyan viszonyok, amelyek között vállalnánk a háborut. A lengyel nép katonanép és ha arra kényszerítik, nem riad vissza a küzdelemtől. Európában most mindenki arra törekszik, hogy megjavítsa a nemzetközi helyzetet és elhárítsa a meglepetések lehetőségeit. A danzigi kérdés a mai helyzet jelképe és ezért vált fontos európai kérdéssé. Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy Danzig ügye megoldható-e békésen, Beck utalt arra, hogy ő a békés megoldást már március 26-án ajánlotta.

A LENGYEL-MAGYAR VISZONY

Beck nyilatkozott a lengyel-magyar viszonyról is: Ha lehetséges nemzetek közötti igazi rokonszenv — mondotta — úgy ilyen áll fenn a lengyel és magyar nemzetek között. Az utolsó husz évben Lengyelország támogatta Magyarországot politikailag. A magyaroknak különben kitünő érzékük van a függetlenség iránt.

TALÁLGATÁSOK MAGYARORSZÁGRÓL

(BERLIN.) A Zwölfuhrblatt című német lap szerint, amint ezt a Rador táv-

írási iroda jelenti, csufosan megbukott az a kísérlet, hogy Magyarországot játsszák ki titokkártául a tengelyhatalmak politikájával szemben. A Rador távirati iroda közli a Daily Sketch című angol lap cikkét is, amely komoly megerősítésre szorul. Eszerint a salzburgi olasz-német megbeszélésnek egyik fontos következménye az lenne, hogy Mus solini véglegesen magára hagyta Magyarországot. A hír szerint állítólag köztölték volna Magyarországgal, hogy többé nem számíthat Olaszország támogatására, vagyis Róma szabadkozott volna az angol lap szerint a birodalomnak. Az új helyzet egyik első következménye az lenne, hogy valószínűleg felhívják a magyar kormány figyelmét, hogy Németország tiltakozni fog a magyarországi német kisebbségek helyzete miatt és intézkedéseket tennie ezek megvédésére.

CSÁKY-RIBBENTROP TALÁLKOZÓ!

(BERLIN.) Frick német belügyminiszter és gróf Csáky magyar külügyminiszter és Sztójay Döme berlini magyarkövetségében Salzburgba érkezett. Több francia lap a Matin, Petit Parisien, Petit Journal és Journal berlini értesüléseket közölnek Csáky István gróf magyar külügyminiszter németországi tartózkodásáról és német politikai köröknek a magyar kérdéssel kapcsolatos álláspontjáról. A jelentések szerint lehetséges, hogy Csáky gróf újabb találkozik Ribbentrop német külügyminiszterrel. Berlini illetékes körökben határozottan cáfolják azt a hírt, hogy német részről a magyar-német gazdasági és politikai kapcsolatok fejlesztésére és a különböző magyar törekvések támogatására vonatkozó javaslatokat terjesztettek volna a magyar kormány elé. A Petit Journal úgy értesül, hogy Beck lengyel külügyminiszternek a varsoói francia és angol nagykövettekkel folytatott legutóbbi megbeszélésein nemcsak a danzigi kérdéssel, hanem Magyarországról és Szlovákiáról is szó volt. Ha Magyarországot közvetett, vagy közvetlen fenyegetés érné, úgy Lengyelország is veszélyben lenne. Természetes — írja a francia lap — hogy Anglia Varsóra bizza annak megállapítását, hogy Lengyelország létérdekei mikor forognak veszedelemben.

KÜSZÖBÜN AZ ANGOL—LENGYEL SZERZŐDÉS ALÁÍRÁSA

(PÁRIS.) Több francia lap, köztük a l'Oeuvre szerint az angol-lengyel külön szerződés aláírása küszöbön áll. Az aláírásra kerülő szerződés az angol-lengyel közös nyilatkozatot foglalja határozott pontokba. A megállapodás szerint a két ország nemcsak területi épségét fenyegető veszéllyel szemben biztosítja egymást, hanem akkor is, segítséget nyújtanak egymásnak, ha olyan harmadik ország területe ellen irányul támadás, amely a szerződő felek életének körébe esik. A francia lap szerint a szerződésben megemlítik ebben a vonatkozásban Magyarországot és Litvániát is.

A NÉMET ÉS OLASZ SAJTÓ ÁLLÁSPONTJA

(RÓMA.) (Rador.) A Giornale d'Italia a világhelyzettel foglalkozva megállapítja, hogy

Lengyelország most saját sorsának bírója.

Eihatározhatja magát arra, hogy tárgyal Németországgal és elismeri ennek Danzigra és a németlakta területre vonatkozó jogait, vagy háborúba keveredik Németországgal. Tehát — írja a cikk szerzője — megújítjuk Lengyelországgal szemben azt a tanácsunkat, hogy a tényleges helyzet jó megértésével öröködjék saját igazi érdekét fölött és ne engedje, hogy látását idegen érdekek elferdítsék. Senki sem fenyegeti Lengyelország függetlenségét és Németország nem akarja bántani gazdasági érdekeit sem. A lengyelek semmit sem veszhetnek, ha tárgyalnak Németországgal és az igazságnak megfelelően megoldva a danzigi kérdést, újból baráti kapcsolatba jutnak a nagy szomszédos népekkel. Nem szabad elfelejtendő, hogy

háboru esetén Olaszország megtesszi kötelezettségét és a tengely acélszilárdsága.

A német sajtó ugyanakkor vissza társítja azt a gondolatot, hogy a német-lengyel ellentét megoldására értékelést hívjanak össze. A Berliner Lokal-Anzeiger szerint

Danzig nem probléma, hanem német város és Németországhoz tartozik.

Francia diplomáciai körök megállapítják, hogy Burckhardt danzigi népszövetségi főbiztosnak Angliához, Franciaországhoz és Svédországhoz eljuttatott jelentése nem tartalmazza a német kormány tervezetét a danzigi kérdés megoldására.

Hitler sem bízta meg Burckhardtot azáltal, hogy a népszövetségi hármastanács tagjaihoz tervezetet juttasson el.

Lengyelországban a lengyel katonai nappal kapcsolatosan harcias hangvételű beszédek hangzottak el. Vilnában a Pilsudszky légő ünnepségein Moscicki államfő hangzottatta, hogy a lengyel haderő Pilsudszky szellemében rendíthetetlenül áll mindenféle megfélemlítési kísérlettel szemben.

Hitler tárgyalásai

(BERLIN.) (Rador.) Hitler kancellár tegnap Berchtesgadenben Göring marsallt és Himlert fogadta, akikkel a nemzetközi helyzet újabb fejleményeit beszélt meg.

A Reuter berlini értesülése szerint a Harmadik Birodalom semmiféle értekezletbe, vagy kompromisszumba nem megy bele Danzig kérdésében.

Politikai körökben hangsúlyozzák, hogy a német kormány hajlandó egy olyan értekezleten résztvenni, amelyben Danzignak a Harmadik Birodalomhoz való csatlakozásának technikai kérdéseit megtárgyalják, de sohasem vesz részt olyan értekezleten, amelyen Danzignak a német birodalomtól való különállásáról lenne szó. Egyébként a Reuter értesülése szerint a jövő hétre Zoppotba értekezletre hívták egybe a danzigi kérdés és a hitlerista szervezetek jogi szakértőit, amelyen Danzig ügyét vitatják meg.

Az értekezleten, amely a jövő pénteken zárul, Forster danzigi körzetvezető fog elnökölni.

A Havas iroda londoni jelentése szerint

angol hivatalos körökben a legnagyobb tartózkodással kezelik Burckhardtnak az angol kormányhoz juttatott jelentéseit, amely Hitlerrel folytatott megbeszéléseiről szól.

Dr. Pop Traian, a nemzeti vagyon minisztere erdélyi szemleuton

(BUCURESTI.) Dr. Pop Traian, a nemzeti vagyon leltárának minisztere, augusztus 7-én hivatalos szemlélet tartott Floestiben és Brassóban a városbázán és mindkét helyen tüzetesen tájékoztatót a folyamatban levő vagyonleltározási munkálatokról amelyeknek a folyó évi augusztus 15-én való befejezését rendelte el.

Augusztus 8-án a miniszter látogatást tett Fogarason saját vármegyéjének székhelyén, ahol a polgármesteri hivatalnál és a vármegyei prefekturánál érdeklődött a folyamatban levő vagyonleltározási munkálatok menete iránt. Délután a miniszter elutazott Nagyszébenbe, ahol Pop Sever polgármester, Petrescu Tocineanu vármegyei perefikus, Mitea polgármester helyettes és több más főtisztviselő fogadták. A vagyonleltározási munkálatok menetének felülvizsgálása után a miniszter és kísérete látogatást tett a közeli Rasinari-Resinar és Paltinis községekben, este pedig visszatért Nagyszébenbe és megszemlélte a színvonalas nagyszébeni mintavásárt.

Augusztus 9-én dr. Pop Traian miniszter Gyulafehérváron, Nagyvened

A DUNAI ÁLLAMOK ÖSSZEFOGÁSA

(BUDAPEST.) A IV. Károly volt magyar király emlékére rendezett tihanyi ünnepségeken gróf Sigray Antal hangoztatta, hogy Európa helyzete szükségessé teszi a dunavölgyi népek szövetségbe tömörülését és ebben Magyarország csak mint szabad állam vehet részt. Magyarország a maga önállóságát bárki ellen is fegyverrel fogja megvédelmezni.

CSÁKY MAGYAR KÜLÜGYMINISZTER TÁRGYALÁSAI

(BERLIN.) A Havas magánértesülése szerint Csáky magyar külügyminiszter tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Ribbentrop német külügyminiszterrel a Salzburg melletti fuschli kastélyban. A Havas ügynökség szerint lehetséges, hogy Csáky gróf közelébről Rómába utazik, ahol Cianoval az olasz-magyar-német viszony kapcsolatos összes kérdéseiről megbeszélést folytat. Más külföldi lapok értesülése szerint nincs kizárva, hogy Horthy magyar kormányzó is Rómába utazik, közben pedig esetleg Berlinbe is ellátogat.

Angol körökben tartózkodóan viseltetnek a Burckhardt londoni utjának híreiről, valamint a külügyminiszterek négyhatalmi értekezletének megtartását illető közlésekkel szemben is.

Nem hivatalos körök szerint azonban ebbe az értekezletbe bele kellene vonni Lengyelországot és a szovjetet is.

UJABB INCIDENSEK

(DANZIG.) (Rador.) A DNB jelenti: Tegnap este 7 órakor Lissauban a dirschau hid közelében danzigi területen egy német gépkocsira, amelyen danzigi újságírók tartózkodtak és benzinfelvétel céljából megállott, lengyel részről rálöttek. A danzigi szenátus azonnal a legerélyesebb tiltakozást jelentette be a lengyel kormánynál, hangsúlyozva, hogy az utolsó 24 óra alatt két ilyen súlyos természetű incidens történt minden indok nélkül lengyel részről.

(PÁRIS.) Tegnap délután 4 és 5 órák között a német-francia határon Heining közelében incidens történt. Egy francia vámost három német francia területen bántalmazott. Richard vámos, aki a schrecklingi vámkirendeltségnél teljesít szolgálatot, az országúton megállított egy német gépkocsit. A vámos megállította a gépet, amelyen két német katona is volt és amely francia területen át akart haladni. Ekkor mindhárman a vámosra támadtak.

majd lefegyverezték, azután folytatták utjukat. A metzi ügyészség a német határrendőrséggel karöltve megindította a vizsgálatot a támadók kilétének felderítésére. A párisi külügyminisztérium utasította a berlini francia nagykövetet, hogy az incidens miatt tiltakozzék Berlinben.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(BUDAPEST.) A nagybeteg Darányi Kálmán helyett lemondása folytán Tasnády Nagy igazságügyminiszter lesz a magyar képviselőház új elnöke.

(BERLIN.) A szovjet kormány meghívására augusztus 14-én német küldöttség utazott Moszkvába a mezőgazdasági kiállítás meglátogatására. A bizottságban a földművelésügyi és népjóléti minisztériumok képviseltetik magukat. A német küldöttséget a moszkvai állomáson a külföldi kulturális kapcsolatokat ápoló társaság elnöke üdvözölte.

(MOSZKVA.) A francia nagykövetségén tegnap a tárgyaló vezérkari küldöttségek tiszteletére nagy fogadó ünnepség volt.

(VARSÓ.) Franasovici román nagykövét tegnap délután hosszabb megbeszélést folytatott Beck külügyminiszterrel.

(HAIFA.) A rendőrség tegnap titkos fegyverraktárt fedezett fel, amelyben sok fegyver és robbanóanyag volt.

(MADRID.) A polgárháboruban összerombolt Madrid újjáépítése annyira előrehaladt, hogy több minisztérium visszaköltözhetett és közelebről a többi kormány hivatalok is Madridba helyezik át működésüket. A külföldre menekített spanyol gyermekek közül eddig több ezer tért vissza Spanyolországba.

Vakmerő szélhámost nyomoz a rendőrség

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Vakmerő szélhámós kézrekerítésén fáradozik a kolozsvári rendőrség büntügyi osztálya. Ismeretlen férfi tegnap este felállított dr. Leitner Fülöp Berthelot-ucca 10 szám alatti orvos lakására és azt mondta a cselédleánynak, hogy a doktor ur küldte el a nagykabátot, mert az idő esőre áll. Minthogy csakugyan esni kezdett, a hiszékeny cselédleány minden kérdés nélkül oda adta a kabátot. Néhány perc múlva doktor Leitner orvos telefonon kérte a cselédleányt, hogy vigye fel gyorsan a felöltőjét az egyik betegének lakására. Ekkor derült ki, hogy a cselédleány veszedelmes szélhámós áldozata lett. A rendőrség a bejelentés folytán megindította a nyomozást.

Gyorsan lefellelték a cipőtolvajait

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Hamar György Paris ucca 19 szám alatti cipészmeister tegnap reggel megjelent a harmadik kerületi rendőrségen, ahol bejelentette, hogy egy pár cipője rejtélyes körülmények között eltűnt. A nyomozás során mára virradólag elfogták a tettest Onisor György 26 éves dési származású munkakerülő személyében, aki bevallotta, hogy a cipőt az útleltől egy őrizetlen pillanatban lopta el és kabátja alá rejtve vitte magával. A büntügyi osztály közgei tovább nyomoznak abban az irányban, hogy Onisor lelkiismeretét nem terhelik-e még más alkalmi, vagy egyéb lopások is.

— A brailai szerencsétlenség. Bukarestből jelenti a Rador: A brailai bárkaszerencsétlenség ügyében folyik a vizsgálat. A megmentett 15 személy nem tudja pontosan megmondani, hogy hányan pusztultak el a hullámok között. Eddig két vízbe fullt áldozatnak személyazonosságát sikerült tisztázni. A felelősség kérdésében a vizsgálat tovább folyik.

— Letartóztatások a pietroaiai vasúti szerencsétlenség ügyében. Bukarestből jelenti a Rador: A pietroaiai vasúti szerencsétlenség ügyében a dambovítai ügyészség letartóztatási parancsot adott ki Stan V. Ivan forgalmi gyakoironok és Ion C. Nicol váltókezelő ellen. A letartóztatási parancsokat a törvényes úton megerősítették.

Semmi sem változott

„Semmi sem új a nap alatt!” Bölc Salamon híres mondására sokak szerint rácsófolt az idő, de azért valami igazság mégis csak van benne. Ámbár ki tudja: ha a valóban ujszerű technikai találmányoktól eltekintünk s csak az emberi lélek rezdüléseit mérlegeljük, nem lesünk-e mégis kénytelenek elismerni, hogy csakugyan nincs semmi új a nap alatt. Az ó- és középkor embere nem ismerte ugyan a repülőgépet, a tankot, ismétlő puskát, gépfegyvert, a különböző méretű ágyuszörnyeket, mérges gázokat s a pusztítás egyéb különleges hatékony eszközeit, rádiója sem volt, amellyel a gyűlölet könnyörtelen igéit a szélrózsa minden tája felé szétröpíthette volna, de azért, ami az emberi életet tömeges kiirtását és a javak módszeres elpusztítását illeti: e tekintetben — noha eszközei a maiakhoz viszonyítva meglehetősen silányak, s idő és térbeli lehetőségei tulságosan korlátozottak voltak — semmiben sem maradt el a ma embere mögött. Csak a pusztítási eszközök s természetesen a formák és módszerek változtak, a lényeg azonban változatlanul a régi maradt.

Mert ugyan mit számít a végkimenetel szempontjából, hogy napjaink sztratégiai repülőgépekről alászárt gyujtóbombákkal ugyszólván percek alatt hamvaszthatnak el városokat, míg a régiek karddal, lándzsával, nyíllal, tüzes csóvával lassabb ütemben dolgozhattak csupán? Thébe, Memphis, Ninive, Ur, Babilon, Karthago, Susa, Palmira stb. romjai éppen eléggé beszédesen bizonyítják, hogy azért, a néhaiak is értettek a pusztítás mesteriségéhez. De még mennyire értették! Josephus Flavius beszéli például a zsidó háborúról szóló könyvében, hogy Titus, Vespasianus fia, Krisztus után 70-ben három évi szörnyű ostrom után földig romboltatta Jeruzsálemet és a helyét sóval hintette be. Az elpusztított város körül keresztrefeszítettek tizezrei haldokoltak irtózatos kínok közepette. A gyzelmest római hadvezér valósággal kiirtatta az akkori Judea lakóit. „Palesztinában már ugy szólván alig akadt fa keresztet ácsolására” — írja az akkori idők krónikása. Vagy 200 esztendővel előbb Karthagóval és népével hasonlóképpen végeztek Scipio Africanus katonái. Cato, a bölc római államférfi addig hangoztatta: „Ceterum, Carthaginem esse delendam censeo!” — amíg a szavai valósággá váltak. Ólmi és pusztítani minden időben elsőrendűen tudtak — amint azt az egyiptomiak, khaldeusok, asszírok, babiloniak, perzsák, görögök, latinok, törökök, tatárok stb. népek története is bizonyítja. Persze a téren is akadtak különleges „művészek”, mint például Dzsinisz khán, vagy kései utóda: a Timur Lenknek is mondott Thamerlán. Ez a kiváló mongol uralkodó például Sirus bevételét után egyszálgy lenyakkasztatta a város lakóit s csekély 80.000 ember koponyájából valóságos piramist emeltetett.

Noshát, ugyebár ennyiben csakugyan igaz a salomoni mondás: Semmi sem új a nap alatt!... De, ha úgy vesszük, egyéb téren sem. A híres susai lelet például napnál fényesebben rávilágít arra a tényre, hogy a régmúlt idők gyermekei a diplomácia csúrcsavaros labirintusában is éppen úgy kiismerték magukat, mint akár napjaink államférfiai és politikusai. Susa az ősi Babilonia és később Perzsia igen jelentős városa volt. Számos babiloni és perzsa király székhelye. Ma csak romjai láthatók. Néhány évvel ezelőtt angol tudósok ásátása nyomán égetett cseréplapokból álló hatalmas könyv- és okmánytárba bukkantak itt. Többek között megtalálták Nabukadonozor babiloniai király és Necho egyiptomi fáraó diplomáciai jegyzékváltását, valamint egész sereg titkos diplomáciai jelentést. Ezekből megtudjuk, hogy a Kr. e. VIII. században éppen úgy szó volt „életéről”, gyarmatokról, meghódított, vagy meghódítani szándékolt területekről, mint a mi időkben. Sőt, a béke biztosítása címén folytatott beke-

Nagyszabású ünnepségek lesznek Kolozsváron az Astra-gyűlés keretében Ófelsége és Mihály nagyvajda tiszteletére

(BUCURESTI.) Az Avala jugoszláv sajtóügynökség közlése szerint a tegnapi belgrádi lapok közlik Ófelsége II. Károly király constantin beszédét és kiemelik annak főbb részeit, főleg azokat a szakaszokat, amelyekben az uralkodó Romániának a határok védelmére való elszántságát jelentette ki.

Ófelségét a Kárpáti Solymok Nagy Tribunjává avatják (CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az Astra ro közművelődési egyesület kolozs-ünnepségeinek keretében a Soimii Carpaților (Kárpáti Solymok) tornaszervezet 5 ezer tagjának részvételével szintén nagy ünnepségeket rendez. A tornáünnepség keretében, amely a kolozs-ünnep városi sporttelepen lesz, Ófelsége II. Károly királyt a Kárpáti Solymok Nagy Tribunjává, Mihály nagyvajda trónörökös Ófelségét pedig a Kárpáti Solymok nagykapitányává avatják. Ez alkalommal nyújtják át Ófelségének a Nagy Tribun jelvényeit, a köpenyget és vezéri buzogányt, a Nagyvajdának pedig a Nagy Kapitányi köpeny-

get és kardot. A köpenygegek művészi kivitelű munkák: fehér abaposztóból készültek és himzéseiket a zalatnai selyemszervezet sporttagjai készítették. Vezéri buzogány és kard is remek iparművészeti munka. A rendezés munkálatait dr. Hatleganu Iuliu egyetemi tanár, a Solyomszervezet Tribunja és dr. Sparches Tiberiu irányítják.

A minisztériumok hireiből

(BUCURESTI.) (Rador.) Bujodu nemzetgazdasági miniszter tegnap a kontingentálási hivatal vezetőivel tanácskozott a külkereskedelmi rendszer módosításának ügyéről.

A pénzügyminisztériumban az ingatlan adó behajtás ügyéről volt tanácskozás. A minisztérium egyébként Ófelségével aláírta a legfelsőbb törvényrendeletet az augusztus havi fizetések és nyugdíjak kiutalására.

A nemzetgazdasági minisztériumban a német ipar képviselőivel volt megbeszélés a mezőgazdasági gépek beszerzéséről.

Hogyan szabályozták az ingatlanok építését és eladását az ugynevezett katonai övezetekben?

(BUCURESTI.) Jelentettük, hogy a hivatalos lapban augusztus 3-án megjelent a katonai övezetek létesítéséről szóló törvény végrehajtási utasítása. Ez a törvényrendelet a katonai övezetekben szabályozza az ingatlanok építését és eladását. A végrehajtási utasítás 21-ik szakasza értelmében a hadügyi és légügyi minisztériumnak joga van arra, hogy az erődítési és katonai érdeklő zónákban bármilyen munkálatok elvégzését elrendelje, mint például egyenlítő ásásokat, épületek, utak, átjárók és faültvények megsemmisítését. Az ezekben a zónákban lévő ingatlanok tulajdonosai kötelesek katonai célokra átengedni a szükséges területeket évi kártalanítás ellenében, amelynek összegét az illetékes törvényesek állapítja meg. Ez a kártalanítás nem haladhatja meg a szóbanforgó terület jövedelmét, amint az adóhivatali nyilvántartásban szerepel. A katonai munkálatokra és a kártalanításokra vonatkozó eljárást a nemzetvédelmi és légügyi minisztérium a belügyminisztériummal együtt állapítja meg. Ha valaki el akarja adni a katonai zónákban fekvő ingatlanát, az állam elővételi jogát a két hadügyi minisztérium fogja gyakorolni, még olyan esetekben is, ahol különben a földművelésügyi minisztériumnak van általános elővételi joga. Az eladási szándékot és feltételeket az ingatlan tulajdonosa köteles hivatalos formában közölni a nemzetvédelmi és légügyi minisztériumokkal, amelyek három hónapon belül nyilatkozhattak, hogy megveszik-e, illetve igényt tartanak-e

az eladó ingatlanra. Ugyanez az eljárás kötelező a katonai zónákban lévő ingatlanok bérbeadásánál is. A katonai zónák területén lévő ingatlanokat tehát sem eladni, sem bérebe, vagy használatba adni nem lehet a nemzetvédelmi és légügyi minisztériumok hozzájárulása nélkül.

A 32. szakasz értelmében folyékony tüzelőanyagok (petróleum, benzín stb.) részére ezentul csak földalatti raktárakat szabad építeni.

Külön fejezet foglalkozik a légügyi rendelkezésekkel, amelyek közül a polgári személyeket csak az érdeklő, hogy minisztertanácsi határozattal bármilyen rétet, vagy vizet ki lehet jelölni légi kikötő céljaira.

Az 54. szakaszban a végrehajtási utasítás arról intézkedik, hogy 30 napon belül mindazok a személyek, akik katonai zónákban laknak, vagy ott ingatlanok vannak, jelentkezni kötelesek a nemzetvédelmi, vagy légügyi minisztérium illetékes szerveinél, hogy megkapják a zónákban való tartózkodáshoz szükséges engedélyeket.

A hivatalos lapnak ugyanez a száma közli a katonai érdeklő zóna elhatároló leírását is, amire nézve a községi jegyzőségek adnak az érdekelteknek felvilágosítást.

— A szovjet távolkeleti hadgyakorlati. Moszkvából jelenti a Reuter: A szovjet légi haderők Távolkeleten nagy hadgyakorlatokat végeznek Vladivosztok közelében. A repülőgépek a japán tengerek felett is hosszú utakat tesznek meg.

tották, de — mint a susai lelet és a későbbi történelmi adatok bizonyítják: — eredménytelen maradt az akkori próbálkozás. Az ékirásos cseréptáblákból ugyanis megtudjuk, hogy a 25-ik dinasztia Necho fáraó Egyiptom gazdasági és politikai hatalmát feltette a világhatalomra törekvő Nabukadonozor babiloniai királytól és ezért Hiscijachu zsidó királlyal szövetségre lépett, Siria, Fönícia, Emoria, Moab, Sinear, Kades stb. királyságok bevonásával hatalmas szövetségi láncolatot építettek ki Babilonia ellen.

Az ember — ha ezeket az adatokat látja — önkénytelenül is az abesszin hadjárattal kapcsolatos sikertelen kimenetelű olaszellenes gazdasági megtorlásra kénytelen gondolni. Mert bizony az akkori egységes állásfoglalás is azon szenvedett hajótörést, hogy a

szövetségesek legtöbbje a saját érdekeit tartotta csak szem előtt s külön utakon járva, suttymban megegyeztet Babilonnal. A megidőcsata azután eldöntötte az akkori világhatalom kérdését. Nabukadonozor legyőzte Necho fáraót és szövetségeseit s Babilonia világhatalmát 50 esztendőre biztosította.

De hol van már Babilon, s hol a későbbi Perzsia, Nagy-Görögország és Róma hatalma? Szétfoszlott, mint a kőd és pára s. egykori dicsőségüket csak elomlott romhalmazok jelzik. De azért a Föld tovább forog és a régi romokon új élet fakad. Mert az emberi lélek mindennek ellenére csak keveset változott. Vagyis: az ujszerű formák és módszerek ellenére tulajdonképpen mégis semmi sem új a nap alatt.

A belső levelek nem román címzéséért pótdíjat kell fizetni

(ARAD) A temesvári postaigazgató-ságtól Aradra érkezett jelentés szerint a jövőben a belföldi leveleken mellőzni kell a nem román nyelvű címzéseket és megszólításokat (tekintetes, nagyságos, méltóságos urnak, stb.) illetve ez esetben 2 lejés pótdíjték fizetendő, mert máskülönben a levelet nem kézbesítik.

Reu. jelenti:

(MADRID.) Bobledillo de Gataban Caceres tartományban gazdag aranyérőre találtak. A kormány elhatározta, hogy a telep kibányászásához szükséges összeget a föld tulajdonosának rendelkezésére bocsátja.

(ATHEN.) A görög és török kormány elhatározta, hogy ezidei őszi gyakorlatokat közösen tartják meg a görög-török határokon.

(NEW DELHI.) Ipi fakir újra jelentkezett Waziristanban, ahol komoly zavargásokat jelentenek.

(BELGRÁD.) A nyugalomba vonult Cesta Lukovics sajtófőnök utódául Bogdanovicot választották meg.

(STOCKHOLM.) A svéd lapok jelentése szerint Morgenthau amerikai pénzügyminiszter Finnországból Svédországba is ellátogat.

(BUENOS AIRES.) Baldomir tábornok, Uruguay elnöke feleségével együtt hivatalos látogatásra Buenos Airesbe érkezett.

(WIEN.) A IX-ik kerületi Planota-téren leleplezték Dolfuss merényletjének, Planettának mellszobrát. Az ünnepségen a bíróalmi kormányt Seyss Inquart képviselte.

(NÁPOLY.) Ischia szigetén furás közben egy 20 méter magasba szökés gázirtó szoba dőlt fel, amelynek víze 57 feg meleg és erősen rádóhív.

(STRASSZBURG.) Egy strasszurgi szállodában egy halott leányra bukkantak, akit megfojtottak. Es már a harmadik ilyen természetű gyilkosság, amelyet elkövettek anélkül, hogy a tettes legkisebb gyanút keltő nyomot hagyott volna hátra.

(PÁRIS.) Villacoublay felett lezuhant és szörnyet halt egy lengyel repülőkapitány, aki gépek átvételére utazott ki Franciaországba.

(PRÁGA.) A birodalmi kormány rendelkezése újra üzembe helyezik a közép-morvaországi Kuleben a 190 év óta pihenést aranybányát.

(JERUZSÁLEM.) A „Sincad” brit katonai motorcsónakon robbanás történt, amelynek következtében elsüllyedt. Két ember az életét vesztette.

(POZSONY.) Egy Mihalovcei paraszt összegyűjtött papírpénzt a padló alá rejtette. Amikor napok múlva egy bankjegyet akart a többihez hozzátenni, megrémülve vette észre, hogy az érekek 19.000 koronát abból teljesen összerogtattak.

(LONDON.) Az angol belügyminisztérium rendelkezést adott ki, amely szerint azok a rabok akik jól viselik magukat „smokingban” is vacserázhatnak a fogház külön éttermében.

(LONDON.) Egy skóciai halász egy fűvegőt talált, amelyben egy végrendelet volt 1895-ből keltező. A végrendelet egy a „Kent” hajóval elsüllyedt matróz volt, akinek hozzátartozói azonban már mind halottak.

(VARSÓ.) A varsói kormány elrendelte az ország lakosságának szakmálsruvűi összehívását, azaz a céllal, hogy a férfi és női lakosságot 10—20 évig nemzetvédelmi üzemekben foglalkoztathassák háboru esetére.

(BRIONI.) Göbbels német propaganda-ügyl miniszter tegnap repülőgépen feleségével együtt elhagyta Olaszország területét.

(MÜNCHEN.) A 19-ik gyalogos erred tegnap ünnepelte meg 25-ik évfordulóját annak a napnak, amikor Hitler mint isme retlen katona belépett a hadseregbe.

(DESSAU.) A német birodalomban időző 220 fiatal fasiszta meglátogatta a Junkers műveket.

(ZAKOPANE.) Egy kirándulótársaságot kőlavina ért, amely két embert megölt, 21-et pedig megsebesített.

(JERUZSÁLEM.) Az óvárosban ismeretlen tettesek merényletet követtek el egy angol őrnagy ellen, akit súlyosan megsebesítettek.

(WASHINGTON.) Az Egyesült Államokban a munkanélküliek száma meghaladja a 11.800.000-et.

(LONDON.) Lord Halifax külügyminiszter tegnap visszatért yorkshirei birtokára, ahonnan hétfőn fog visszajönni Londonba, ha a nemzetközi helyzet azt megkívánja.

E. A. RODRY SZEMBEN A HALÁLLAL

Kritikus pillanat volt. Már-már a pisztolyom után nyultam, mikor kulcs csikordult a zárban és az ajtó kinyílt... Megdöbbenve meredtem Bessyre... A pizzasza lecsuszott válláról és szőke haja rendetlenül lógott arcába. Hanyag mozdulattal támaszkodott az ajtófélfához.

— Hozz nekem egy cigarettát darling. — Hirtelen jól megjátszott ijedséggel lépett hátra. — Mit keresnek itt ezek az emberek?

— Egy megszökött fiút — dadogtam. Raynolds elvörösödött. — Bocsánat... Igazán nem tudtam, hogy zavarok... Ha Oracsen ur csak egy szót szól... Igazán sajnálom. — Intett a rendőrnek, aki sietve elkotródott a szobából. Ha jól láttam, szemtelenül vigyorgott utközben. Legszívesebben felpofoztam volna a gazdájával együtt, de az ügy érdekében kénytelen voltam egy megsemmisítő pillantással beérni.

— Még egyszer bocsánatot kérek — krákogta a felügyelő és megkezdte a visszavonulást. Kikisértem, mert az ajtóba akartam zárni. Sűrű bocsánatkérések között távozott és akkor sem sértődött meg, mikor bucsuzásra nyújtott kezét nem vettem észre.

Felindultan tértem vissza a szobába. Bessy a tükör előtt ült és legnagyobb léleknyugalommal fésülte haját.

— Hogyan juthatott ilyesmi az eszébe? — kérdeztem haragosan.

— Ez volt az egyetlen megoldás — válaszolta — a detektív azzal a keserű tudattal távozott, hogy megzavart egy pásztorórát. Nem tehettem mást. Ha a rendőrök megsejtik az igazságot, akkor Yale is bajba kerül...

Minden átmenet nélkül sirni kezdett. Sohasem ismertem ki magam a női lélek rejtelmeiben és eleinte teljesen tanácstalanul álltam mellette. Nem is figyelt szavaimra és egyre hangosabban zokogott.

— Könyörgöm Bessy, hagyja abba a sirást. Elvégre nem történt semmi baj Reynoldsnak nem ismeri magát és...

— És ha valahol találkozik velem a mai eset után? — kérdezte felcsukló sirással. — Erre nem gondol?

— Ez csakugyan kellemtelen volna... De erre is tudok egy megoldást; jöjjön hozzám feleségül.

Bessy annyira meglepődött, hogy a sirásról is megfeledkezett.

— Maga igazán kedves fiú... de most igazán nincs kedvem tréfálni.

— Halálosan komolyan beszélek. Kérem, hallgasson végig.

Bessy elmosolyodott. — Beszéljen nyugodtan, úgy sem figyelek.

— Még ez a körülmény sem akadályozta meg abban, hogy érzelmeimet tolmácsoljam. Első pillanattól kezdve szerettem.

Beszédem többi részére a legjobb akarattal sem tudok visszaemlékezni. Jobb is. Azt hiszem, az összes szókinccsemet elpazaroltam néhány perc alatt. Az eltévedt holdsugártól kezdve felsoroltam mindent, amit Bessyvel egyáltalán kapcsolatba lehetett hozni. Forró és szenvedélyes szavaimat Yale gunyos és hideg hangja zavarta meg:

— Előre mondtam Brank kisasszony, hogy jól fog szórakozni.

A detektív olyan halkán lépett a szobába, hogy csak akkor vettem észre, mikor közvetlen mellettem állt.

— Nagy költő veszett el a barátomban — folytatta irgalmatlanul — már régóta szaval, vagy csak most kezdte? Johnnyt különben épségben elszállítottam a farmra... A ruhákat visszahoztam... Tessék a kalap, kabát... Remélem, az öcskös nem tágitotta ki a cipőket?

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Kitűnően sikerült a „Tengerek Napja” városunkban

(KOLOZSVÁR.) A Román Hajózási Liga kelezsvári csoportja az augusztus 15-i Tengerek napja alkalmával a sétatéri tavon nagyszabású ünnepséget rendezett.

A műsor, amely délután 7 órától éjfél utánig tartott, igen nagy sikert aratott. Délután mintegy 2 ezer néző jelenlétében folyt le a verseny és uszóbemutató, míg este az ünnepség második része Körmeny Teddy vezetésével szintén általános tetszést váltott ki.

A délutáni versenyek eredménye a következő:

Gyermekek: 1 Kovács CFR, 2 Baltescu U.
Leánygyermek: 1 Pop I. és Pop II. KMSC.

Fiúsgyak: 1 Jeney KMSC, 2 Barzu U.
A fenti számokat mintegy 200 méteres távon rendezték.

A szenior versenyzők viszont körbeuszták a tavat. Elsőnek Jordáky katonai előképzős érkezett be a célhoz. 2 Györfly KAC, 3 Szántay katonai előképzős, 4 Báza KAC, 5 Szilágyi KAC.

A sandolin versenyben első lett Sulioc katonai előképzős, 2 Nemetz katonai előképzős.

A második csoportban (nagyobb csónakok) Hanec UEC nyert Kovács CFR előtt.

Evezősversenyi rendezés a marosvásárhelyi MSE

(MAROSVÁSÁRHELY.) Az MES evezős szakosztálya augusztus 20-án a gátfeletti Maros-részen nagyszabású evezősversenyt rendez. A versenyt a nemrégiben verseny-célokra elkészített Maros-ágban tartják meg. Ezúttal minthogy az új versenypálya teljesen egyenes, a közönség a verseny egész lefolyását, az indulástól a célpontig végignézheti. Az evezős szakosztály már hetek óta készül a nagysikerűnek ígérkező versenyre.

Itt írjuk meg, hogy az augusztus 15-iki „Tengerek Napját” Marosvásárhelyen gazdag műsorral ünnepelték meg. Délelőtt a helyi hatóságok részvételével a Főéri katedrálisban ünnepi istentisztelet volt, délután pedig 5 órai kezdettel a Maros gátfeletti szakaszán a helyi sportegyesületek uszónak és az MSE evezős szakosztályának részvételével impozáns víziünnepséget rendeztek.

A Haggyibor futbalszakosztályának vezetősége felkéri összes tagjait, hogy ma este 8 órakor jelenjenek meg a klubhelyiségben.

A Haggyibor turisztaszakosztálya vasárnap kamionos kirándulást rendez a Cegeli tóhoz. Jelentkezni lehet péntek estig a Haggyibor titkárságánál (Str. Memorandu lui 13.)

A román kaluserek hatalmas sikere arattak a stockholmi nemzetközi táncbemutatón

Elismerő dicsérettel emlékeznek meg az angol sajtó a román propagandaiügyi minisztérium tevékenységéről.

(BUCURESTI.) A Stockholmban megtartott harmadik nemzetközi népiestáncünnepély kedvező alkalmat adott a sajtó részére, hogy a különböző nemzetközi tánc csoportok tagjainak kivételes tehetségét és az egyes népek nemzeti táncának szépségét megfelelő módon méltassa és különösen a román nemzeti táncok ismertetését és sajátosságait méltatta kitüntető figyelemmel, hasáboz tudósításokban ismertetve a román tánc csoport kiváló teljesítményét.

A Daily Telegraph augusztus 8-i számában megállapítja, hogy a román propagandaiügyi minisztérium részéről dicséretes elhatározás volt a román nemzeti tánc csoportnak Vuia professzor, a kolozsvári néprajzi múzeum kiváló igazgatójának vezetése alatt Stockholmban való kiküldése.

— Éppen úgy, mint Londonban — írja az angol lap — valahányszor a román kaluserek megjelennek, a légkör megéledik villamoszággal, az történet most Stockholmban.

— Kétségtelen, hogy a román táncosoknak szívélyes és meleg fogadtatása, amelyben részesítették őket nagyra

A kiscsónakok küzdelméből Hanec UEC került ki győztesen, Kovács CFR és Pasca UEC előtt.

A kettős evezősbarákák versenyében: 1 Sängeorgeanu-Coracu, 2 Jeney-Osomós. KMSC.

A kettős kormányoscsónakok versenyét a Nemetz-Rádásan-Sulioc katonai előképzős csapat nyerte, 2 Sängeorgeanu-Macra-Kovács.

A győztesek, valamint a helyezettek szép diplomákat kaptak a rendezősegtől, az elsőket külön érmeikkel is kitüntették. A sportszerű viselkedés díját Pop II., Jordáky, Györfly, Szántay, Báza és Szilágyi kapták meg.

Az esti program keretében nagy sikert aratott a vizikabaré Körmeny, Sántha és Adám „Tengerészek mulatozása” című jelenete nagy derűtséget keltett. Rimóczy Vilma táncával, Thelmann Magda ének-számaival váltottak ki tapsviharokat. Sikere volt Jakabffy bácsi görög-tűz mutatványainak is.

Jelen voltak az ünnepségeken a vármegyei prefektus, a polgármester és nagyszámú előkelő közönség, amely késő éjjelig jó hangulatban mulatott.

Dániában egy Axbolt nevű játékezőtől lóhátról vezetett egy labdarugómérkőzést. A denék játékező a mérkőzés előtt lovat kért, s miután a rendező egyesület ké szített neki egy paripát, felült rá és így végezte feladatait. A szakértők szerint remekül követte a játék menetét.

A kolozsvári kerület műgőrbajnokságát Hanekó Géza nyerte meg, aki a kétszer kitűzött bajnoki versenyekre egyedül jelent meg, mire a zsűri bajnoknak nyilvánította.

A labdarugó elkerület 30 napos nyári szünet után, augusztus 21-én este 8 órakor tartja első őszi ülését. Schipor Constantin kéri az összes tagok megjelenését.

Városunkban az alkerületi őszi bajnokság szeptember 10-én kezdődik meg.

Bucurestiben tegnap kezdődött meg az őszi labdarugó szezon. A Venus saját pályáján Ploesti válogatottját látta vendégül. A mérkőzés 1:1 (1:0) arányban döntetlenül végződött. Félidőben a Venus Cărelóg góljával vezetéshöz jutott, amit szünet után Kovács II. Ploesti részéről ki egyenlített. A Venus csapatában ezúttal először játszott Juhász, akinek bemutatkozása jól sikerült.

Az SK Jugoslavia szombat, vasárnap és kedden Bucuresztben játszott. Elsőnap ellenfele a Rapid, vasárnap a Ripensia, míg kedden a Venus lesz a beigrádi csapat ellenfele.

Brádon a Mica tegnap 2:1 (0:0) arányban legyőzte a galaci Gloria CFR csapatát. A Mica részéről Körösladányi és Pasca, míg a Gloria CFR részéről Mangu volt eredményes.

Babónás emberek felfedezték, hogy az idén a legtöbb országban olyan csapat nyerte a bajnokságot, amelynek színe a kék. Így Angliában az Everton, Skóciában a Glasgow Rangers, Németországban a Schalke 04, Svájcban a Grashoppers nyerte a bajnokságot. Mindkét mezt viselnek. Olaszország bajnoka, a Bologna kék-pirosban játszik. A kevésbé babónások viszont megállapítják, hogy a cseh-morva bajnok Sparta piros, a svéd bajnok Elfsborg sárga, a dán bajnok Boldklubben 93 fehér, a román bajnok Venus fekete, a magyar bajnok Újpest pedig lila mezt visel.

Rádió

PÉNTEK, augusztus 13.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Lemezek. 13:05: Rendőrzenekar, közben hírek. 15:10: Időszertű anyag. 19: Felolvasás. — 19:17: Lemezek. 20: Felolvasás. 20:15: Dalok. 20:40: Jarosevici csellóművész. 21:05: Rossini: A sevillai borbély, opera lemezek.

Budapest I. 7:45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. — 13:10: Énekszám, közben hírek. 14:30: Szalonzene, majd hírek. 17:15: Diákfélsóra, utána hírek. 19:10: Horatius versel. 20:30: Katonazene, közben emlékezés néhai I. Ferenc, volt uralkodóra. 19:30: Sportközlemények, majd hírek. 20:25: Hangversenyzenekar, majd hangjáték. 22:40: Hírek, utána cigányzene. 23:40: Hírek idegen nyelven, majd hanglemezek. Hírek.

Budapest II. 19:30: Balalajka zenekar, utána hírek. 21:20: Felolvasás, utána tánclemezek.

Szabadlábba helyezték a megtevedt fiatalembert

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári ügyészség ma délelőtt döntött Mesarosiu Vasile zsebtolvaj fogvatartása ügyében. A napokban — mint megírjuk — Popa Augustin lelkész a Cosmutaszanatóriumtól autóbusszon az Unirii-tér felé utazott. Amikor leszállott, megdöbbenve állapította meg, hogy 4500 lej tartalmazó pénztárcája nyomtalanul eltűnt. Azonnal a rendőrségre sietett, ahol feljelentést tett ismeretlen tettes ellen. Különböző részletes személyleírás adott egy fiatalemberről, aki a társaságokocsin feltűnően forgolódott körülötte. A rendőrség bünygyi osztálya rövid nyomozás után elfogta a tettet Mesaros Vasile topical származású fiatalember személyében, aki hamarosan beismerő vallomást tett. Megállapítást nyert, hogy Mesarost a kolozsvári bíróságok hasonló büncselekmény miatt már egy ízben kéthónapi fogságra ítélte. Popa Augustin ellopott pénzét a nyomozó hatóságok egyébként Mesaros Mársesti-uccal lakásának pincéjében elásva hiánytalanul megtalálták. A megtevedt fiatalembert a rendőrség átadta az ügyészségnek. Mesaros ügye Avram ügyész elé került, aki miután a letartóztatottnak bejelentett lakása van és a kár megtérült, helyet adott a megtevedt fiatalember kérésének és elrendelte szabadlábba helyezését.

Callacra megye prefektusának üdvözlő távirata Eugen Titcanu propagandaiügyi államtitkárhoz

Eugen Titcanu propagandaiügyi államtitkár V. Gerosky alezredestől, Callacra megye prefektusától a következő levelet kapta:

Van szerencsém arra kérni excellenciát, szíveskedjek legmelegebb köszönetemet fogadni Callacra megye lakosságának nevében, valamint a magam nevében is azért az értékes támogatásért, amelyet az aributsi erődítménnyel megkezdődött ásatásokkal kapcsolatosan kaptunk, azokon a területeken, ahol a mi telepeseink, a római légiók utódjai megértik, hogy akár életük árán is urai kell maradjanak a földnek. Excellenciának ezen a nagyszerű ünnepségen való részvétele egyben azt is bizonyítja, hogy a propagandaiügyi minisztérium mindig ott áll minden megmozdulás mellett, amelynek célja megerősíteni a mi latinságunkat és jogunkat azokra a területekre, amelyeket ősünk vértükkel öntöztek.

Egészséget. V. Gerosky alezredes, megyefőnök.

Dr. Szász Pál váradvidéki úja

(ORADEA-NAGYVÁRAD.) Az Arad—szatmári vonalon lakó magyar gazdák sajtósági helyzete szűkséggé tette, hogy az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület közvetlen helyszíni tanulmányozással próbáljon megoldási lehetőségeket találni. E célból dr. Szász Pál, az EMGE elnöke Telegdy László ügyvezető alelnök és Koppány Rezső kerületi felügyelő közreműködésével Nagyváradon az érdekeltektől vidékek gazdasági vezetőinek bevonásával értekezletet tartott.

A megbeszélés után az EMGE elnöke bejárta a Margita—Érbogyoszló, Székelyhid—Nagyvárad útvonal mentén levő magyar községeket, továbbá Telegdy vidékét és Fugyivásárhelyt. Érbogyoszlón vasárnap délután nagyszabású gazdanap zajlott le, amelyen az EMGE elnöke beszédet intézett a hallgatósághoz.

A határmenti ut következtében dr. Szász Pál érintkezést keres az illetékes kormánytényezőkkel s ennek során tárgyalják meg a magyar gazdák jogos kívánásainak teljesítési módjait. Megjegyezni kívánjuk, hogy népünk teljes mértékben tudatában van annak, hogy az ország lakossága nemzetiségi különbség nélkül eleget kell tennie honpolgári kötelességeinek. Eppen ezért mindössze azt kéri, hogy az államhatalom vegye figyelembe különleges gazdasági helyzetüket és találjon módot arra, hogy a magasabb érdekekből következő intézkedések ne tegyék kétségessé az egyes földrajzi helyeken lakó gazdák megélhetését. A kormányhatóságokkal folytatott eddigi megbeszélésekből arra lehet következtetni, hogy meg van a teljes jóindulat a kérdéseknek az igazságosság szellemében való rendezésére.

KIS HIREK

(TOKIO.) Egy Junker 52. típusú és a német Lufthansa társaság állományába tartozó gép, amelyet Plauer kapitány és Lissau repülő vezettek, tegnap leszállt a hanadai légi kikötőben, Tokiótól nem messze. A két német repülő kijelentette, hogy utjukat kedvező feltételek és igen kedvező időjárás mellett tették meg.

(BELFORT.) Hivatalos forrásból jelentik, hogy a baseli National Zeitung című svájci lap közleményei alapján, amelyben tiltakozott a német propaganda szolgálata által Svájcban terjesztett röpiratok ellen, amelyeket Svájcban bélyegeztek le és onnan küldtek tovább, egyes franciaországi személyek címére, a svájci szövetségi kormány erőies rendelkezést adott ki. Eszerint a svájci postahivatalnak kerülnie kell az ilyen természetű levelezésnek postai uton való terjesztését. Svájc ugyanis semmiképpen sem kíván közvetítő lenni egy szomszédos állam ellen folyó propagandánál.

(VARSÓ.) Wolciah Korfanty, a munkáspárt vezére, a Polonia című keresztény demokráta lap szerkesztője, aki Paderewsky volt köztársasági elnök legbizalmasabb hívei közé tartozott, igen súlyos beteg. Az orvosai aggodnak életéért.

(BARCELONA.) Queipo de Llano tábornok tegnap a spanyol katonai misszió számos tagjával Olaszországba utazott. Kíséretében van egy nagyobb rendőrségi csoport is.

Az erdélyi román és népkisebbségi újságírók érdekképviseleti szervének nyilatkozata

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A következő nyilatkozat közlésére kérték fel lapunkat:

„Egyik helyi magyar hetilap azt a hírt közölte, hogy a Román Újságírók Szindikátusa játéklklub felállítására készült engedélyt. Mint az Erdélyi és Bánáti Román Újságírók Szindikátusának tagja és jogtanácsosa ezt a hírt a szindikátus jó hírnevének érdekében szükségesnek tartom megcáfolni és kijelenteni, hogy a Román Újságírók Szindikátusa semmiféle játéklklubra engedélyt nem kért és nem is kapott. Cluj, 1939. augusztus 13. Mély tisztelettel: Sever Stoica.”

A nyilatkozattal kapcsolatosan a Romániai Népkisebbségi Újságírók Egyesülete kolozsvári csoportjának vezetősége annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy a magyar újságírók egyesülete sem kért és nem is kapott játéklklubra szóló engedélyt.

Gyűjtemények gyűjteménye a budapesti Őszi Vásáron

Budapestről jelentik: A közönség mindig nagy érdeklődéssel olvassa azokat a híreket, amelyek egy-egy jó módú ember gyűjtőszemélyéről szólnak. Van, aki kanalakat, gyujfakatulyákat, gyűszűket gyűjt, van, akinek poharak, ónkorsók, számológépek, avagy agancsok a kedvencei, de nagy szenvedéllyel gyűjtnek régi cipőket, legyezőket, hamutartókat és — ki tudná mind felsorolni — a legfantasztikusabb egyéb tárgyakat is. A vérbeli gyűjtő annyira meggyűzőségeiben, hogy lassan az egész lakása, az egész hástartása hozzá idomul azokhoz a tárgyakhoz, amelyeket éppen gyűjt. Milyenek ezek a gyűjtemények, hogyan formálják át a lakás egész berendezését és mi az, ami állandó

örömet okoz magának a gyűjtőnek — erről ad képet az augusztus 31-én kezdődő budapesti őszi vásár „gyűjtemények gyűjteménye” című kiállítása. A legnevesebb gyűjtők engedték át erre a célra a maguk féltve őrzött kincseit, hogy azokban, ha csak a vásár rövid ideje alatt is, sok-sok ezer látogató gyönyörködhesse.

A budapesti őszi vásárra a magyar vasutakon ezidén is 50 százalék az utazási kedvezmény úgy jövet, mint menet, a CFR vonalain pedig visszafelé jövet élveznek a vásárigazolványok tulajdonosai félru utazási kedvezményt. A határátlépéshez nem kell vizum. A vásárigazolványokat rövidesen árulni fogják az össze menetjegytörzök.

Biztosítják a szülők szabad iskolaválasztási jogát

(BUCURESTI.) A közoktatási miniszter folyó hó 10-én 20 perces kihallgatáson fogadta a fővárosban tartózkodó Filó Ferenc képviselőt, akit biztosított arról, hogy a jövőben s így a külszöbön álló iskolai év kezdetén megtörtént beiratások alkalmával a szülők teljesen szabadon gyakorolhatják iskolaválasztási jogukat. Ennek biztosítása céljából rendeletet bocsátott ki, melyben utasította nemcsak a tanfelügyelőséget, de azok útján az állami elemi iskolák igazgató-tanítóit is, az 1938. évi kisebb ségi statutum vonatkozó rendelkezéseinek szigorú betartására annak kihangsúlyozása mellett, hogy kizárólag a szülők nyilatkozata szolgálhat irányadóul arra, hogy az iskolaköteles gyermek az állami, vagy a felekezeti iskolába irattassék be.

Dr. Filó Ferenc képviselő a földművelésügyi minisztérium vadászati igazgatóságánál szövézte, hogy a minisztérium a székely közbirtokosságok tulaj-

donát képező vadászterületek bérbeadására vonatkozó szerződéseket a hivatalos lap 191. számában közzétett rendelet törvény alapján megkötött anélkül, hogy az érdekelte tulajdonos közbirtokosságok véleményét előzetesen kikérné. A vadászati igazgatóság azt a kijelentést tette, hogy a minisztérium indokolt esetekben el azzal a jogával, hogy a már megkötött bérleti szerződéseket hatálytalanítsa, vagy módosítsa, amennyiben a vadászterületek tulajdonosai ezirányban elfogadhatóan indokolt előterjesztéssel élnek.

A felekezeti iskolák létesítésére vagy újbóli megnyitására irányuló kérések minden év szeptember 15-től december 15-éig adandók be a közoktatásügyi minisztériumhoz, mert ezen időpontra tud hozandó intézkedések — a törvény intézkedéseinek megfelelően — csak a következő iskolai évvel léptethetők hatályba.

MÁTRAI BÉLA RIPORTJA:

30 ÉV A SZELEK SZARNYÁN... TEGNAP...

Ezelőtt harminc évvel, júliusban történt, hogy egy micisapikás, fekete bajszos ur, akit polgári néven Bleriotnak hívtak, felült egy gyenge tákolmány nyergébe és átrepülte vele a La-Manche csatornát. Hősnek nevezték, féltistennek és tőle számítják a repülés történetét. Nem lesz érdektelen, ha ezzel a valóban nagy jelentőségű évfordulóval kapcsolatban fellelevenítjük a legelső repülőgép kolozsvári felszállásának regényét.

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Huszonhat évvel ezelőtt, 1918. nyarán szállott fel Kolozsváron, a Bivalyréten a legelső repülőgép. Mivel az újságírás akkor is felkarolt minden újdonságot és minden jelentős eseménynél jelen volt, a legilletékesebb személy, aki erről a nagy eseményről beszélhet, Mátrai János, a legöregebb kolozsvári újságíró, minden fiatal újságíró pártfogó-apja és Nesztora, akinek mindezek ellenére is két súlyos hibája van: 1. Létezőt adott fiának. 2. Újságírókat faragott belőle.

Mivel az első tudom és beleegyezésem nélkül történt, kénytelen vagyok tudomásul venni. De a másodikat nem tudom neki megbocsájtani...

A BOXBAJNOK-REPÜLŐ

Igen erősen szurkoltam, mikor színe elé kerültem és most őszinte fiúi meg-határozottsággal adok utat szavainak.

hogy lepergesse előttünk a legelső kolozsvári repülőfelszállás romantikus filmszallagját.

— A legelső hiteles repülőfelszállást megelőzőleg

a város közönségét több alkalommal lová tette egy magát Kassulakow Wladimirnak nevező Oroszországból ideszakadt boxbajnok — aki, mint később kiderült — a közönség szédítésén kívül az oroszok javára is kémkedett.

Repülőgépét, amelyet egy magyar mágus pénzben vásárolt Franciaországból vattába csomagolva szállították Kolozsvárra.

Maga Wladimir, akinek fogalma sem volt a repülésről, a Newyork szálló terraszán váltig bizonygatta, hogy fel fog szállani.

A repülés előtti napokban öles plakátok hirdették a városnak a nagy eseményt és tudatták többek között, hogy azon a nap, mikor

a kedvező légviszonyok lehetővé teszik a felszállást, a szálló tornyán piros zászló fog lengeni.

Ha pedig kék zászló fognak látni a polgárok, akkor térjenek nyugodtan haza, mert a repülés kedvezőbb időre marad. A plakátok feltüntették a beletti díjakat is, amelyek a következők voltak: 5 korona 50 fillér, 3 korona 25 fillér és 2 korona 10 fillér. „Katonák és diákok a beletti díjak felét fizetik” — adta tudtul a hirdetmény.

A VÉGZETES VAKONDTURÁS — Hetekig bolondította ilyenformán Wladimir a város népet, amely nap-nap után kiállt bámulni, hogy milyen zászlót lenget a szél.

Egyszer mégis csak felvirradt a nagy nap: Piros zászlóval játszott a szél.

A legnagyobb gyorsasággal rohant ki mindenki a Bivalyrétre. Nagy közönség előtt indította meg Wladimir a gépet és nyeregbe pattant, mivel akkor a gépeknek nem volt tilésük.

A gép el is indult, szökkenet egyet-kettőt, rohant pár métert, de nem sokat, mert a legelső vakondturás aljas módon felborította a gépet. Wladimir is csak bivaly nyakának és erős természetének köszönhető, hogy ép bőrrel megusza a kalandot.

A kudarc után a közönségnek egyelőre elment a kedve a repüléstől. Maga Wladimir sietve Brassóba utazott, ahol ismét megpróbált „repülni”, de a brassói hatóságok, mivel nem volt rendben az állampolgársága, legnagyobb öröme a repülést betiltották.

FREY ANDRÉ MEGÉRKEZIK

— A balsikerű kísérlet után egy Szuhán nevű újságíró, a „Szabolcsi Újság” szerkesztője kért engedélyt arra, hogy Incze Sándorral, a volt Színházi Élet alapítójával és főszerkesztőjével együtt egy francia repülő Kolozsvárra hozzon. és itt finanszírozzák a vállalkozást. Wladimir sorozatos kudarcai után Kolozsvár lakossága nem nagyon bizott a Szuhán—Incze-féle vállalkozásban sem mégis, amikor elérkezett a felszállás napja, a Bivaly-réten tolongott a város apraja-nagyja. Mivel a szoroson vett Bivaly-rétre csak belépő jeggyel lehetett bemenni, a környező kukoricásokban és dombokon ezrével hemzsegett a potyaközönség.

A rét közepén hatalmas ponyvával letakarva ott állott a közérdeklődés tárgya: a titokzatos repülőgép. Áhítatos csendben vették le a gépről a leplet, melynek megállapítása szokatlan nagy csalódást okozott. Senki sem hitte el ugyanis, hogy ez a furcsa primitív alkotmánnyal a földről fel lehetne szállani. Annak ellenére, hogy a gép két személyes volt, senkinek sem hajlandó vállalkozni arra, hogy elfoglalja a pilóta háta mögött levő helyet, annál is inkább, mert kényelmetlen volt és az utas lába lógott a levegőben.

A NAGY PILLANAT

— De elérkezett a nagy pillanat. A gép szerelője egy tejeskondérból benzint töltött a gépbe, lassan piszmogtak, babráltak rajta, míg végre megindult és úgy okáta a füstöt, hogy a gépet jóformán alig lehetett látni.

A pilóta beszállott, a motor csendesen gurulni kezdett a földön és a közönség legnagyobb elképedésére valóban felszállott a levegőbe.

Felcsemes és felejthetetlen pillanat volt. Igaz, hogy a gép nem repült magasan, sőt olyan alacsonyan szállott el a nézők feje fölé, hogy sétatáncáikkal elérhették a pilóta lecsúszó lábait

és fejüket le kellett hajtaniok, nehogy valahogyan beléjük ütközzön. De a gép két-három kört írt le és nemsokára minden nagyobb baj nélkül a földre szállott. Ez volt az első repülés Kolozsváron.

És ez az apai interjú pontos, hiteles tartalma. Igyekeztem nem elvenni belőle, nem hozzá tenni és az elmondottakat a legjobban lejegyezni, legjobban megírni. Nem is merném ezt a nagyszerű anyagot „elpusztítani.” Holt biztosan kapnék egy-két jóindulatu atyai pofont.

— Levaditi professzor új szenzációs találmánya. Párisból jelentik: Levaditi professzor, párisi Pasteur intézet híres tanára közölte nagy nyilvánossággal, hogy egy új mikroszkópot készített amelynek segítségével látható és lefényképezhető egy milliméter milliomod része is a test alkotó elemének.

Apróhirdetések

AFRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej. Jelleg és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózott jellegű leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznapi megjelenésére csak délelőtt 10 óráig vesszünk fel.

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszlek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114. (T2531)

GYEREKKOCSIK a legújabb kiviteletben gyári árban a Kiskorufogházban kaphatók. Str. Fabrica de Zahar 47. Telefon: 19-03., javításokat vállalunk. (2509)

SZIVATTYUS kutak üzembehelyezve, gyári áron kaphatók. Str. Negru Voda 1. (T2537)

ÜZLETBERENDEZÉS eladó. Szeneas, Goldis 2. Telefon: 30-31. (2444)

JÖMENETELŰ korcsma piactéren eladó. Cim a kiadóban. (2543)

ELKÖLTÖZÉS miatt eladó 3 szoba, hallos, összkomfortos, kertés családi ház. Str. Carpaților 15. szám alatt. Megtekinthető délután 5 óra után. Ért.: Str. Tudor Vladimirescu 18. Telefon: 19-37. (2545)

MAKULATURA, ujságcsomagoló papírt kapható 10kg-os tételekben a kiadóhivatalban.

CORNVALD kazán egycsöves 5-6 méter hosszú, 150 centiméter szélességű teljesen jó karban megvételre kerestetik. Hosszu, Cluj, Str. Gen. Poetas 5. (1182)

ÓCSKARUHÁKAT jó árban veszek, dus választékban olcsón eladok. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (1810)

HALÁLESET miatt eladó két ház. Str. Mico 35-37. (2470)

ÓCSKARUHÁKAT veszek és eladok. Grünfeld, P. Unirii 18. (2328)

MEGVÉTELRE keresek 16-20 HP lassu járatu, gazdaságos üzemű motort. Címem: Goldstein olajgyár, Cluj. (2599)

ÓCSKARUHÁKAT, bélikabátokat veszek, igen nagy választékban eladok. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (2526)

JÉGSZEKRÉNYT, jókarban lévő keresek megvételre. C. M. Foch 99. (2549)

ELADÓ oszlopkályha és mindenféle méret szerint ablakok. Str. Cicio Pop 189. sz. (2568)

VESZÜNK magas árban zálogcédlákat, antik vitrineket és más antik tárgyakat. Firma Intim, Str. Iuliu Maniu 6. (2576)

MODERN gyöker ebédlők, különböző kivitelei kombinált szobák, francia és kétajtós hálók minden elfogadható árért eladók. Str. Moldovei 17. asztalosnál. (2593)

MODERN új tele dízháló sürgősen eladó. Str. Romulus 47. (2604)

ABLAKNYILÁSOK fölé olcsó vasgerendák eladók. Silvania S. A. Cluj, Str. Enescu 1. szám. (2607)

ELADÓ egy fürdő kazán. Str. Radu 1. szám. (2610)

SPORTKOCSI és gyerekágy eladó. Cal. Moșilor 94. (2618)

900-1200-asig Prifikátort veszek bérbe felibe, esetleg próba után örök áron is. Páp Gergely gépész Sic. (2620)

JÓKARBAN lévő bicikli eladó. A. Muresan 92-nél első uccában betérni, első zöld ház. (2627)

GYERMEK sportkocsit jókarban keresek megvételre. Cal. Moșilor 56. (2628)

JÓKARBAN lévő csolnakos varrógép olcsón eladó. Str. Amurg 52. (2634)

ELADÓ Singei jobbkaru bőrvarrógép, Str. Văcărescu 18. Megtekinthető délután 4-6. (2635)

DÁNIEL kályha, jókarban eladó. Cal. Reg. Ferdinand 117. (2636)

SCHÜBERFOTELEK, rökamier, hencserek, női varrógép olcsón eladó. Használt butort veszek. Str. Dogarilor 3. Szabó. (2638)

ANGORA fehér selyem gyapju nyulak garantált fajtiszták, más elfoglaltság miatt olcsón eladók. Aiud, Tulburean Victor. (2610)

JÓKARBAN lévő írógép eladó. Prezensky sütőde, Cal. Reg. Ferdinand 67-a. (2645)

TÉGLA ezerje 750 lej, rostált homok (bontás) kölmétere 30 lej a volt Hirsch-féle szeszgyárban. (2647)

ELADÓ összecsukszó ág, szivószék, férfiföltény, Str. Grigorescu 36. (2649)

ELADÓK: ponyló szekérrel és hámmal, függönytartó rudak, fürdőhenger csappal, mángrólógép. Cim a kiadóban. (2653)

VÁSÁROLOK perzsaszőnyegeket, ezüstöt, briliánsokat, régiségeket, dísztárgyakat, butorokot, Sternberg, Str. Reg. Maria 29. (2658)

ÁLLAST KERES

ÁLLAST keres 20 éves menyecske egy 4 hónapos fia van, szép, jó és kedves, a kisfiút esetleg örökbe is hagyná, csakis urt háznál. Cim a kiadóban. (2529)

ÁLLAST KAPHAT

AZONNALI belépésre heti, vagy darab-szamos vasalónót állandó munkára keresek. Stágel, Dej. (V T 2602)

KIFUTÓFIUT azonnal felvesszünk. Ruberit, Str. Memorandului 6. (2534)

MINDENEN házvezetőnőt, komoly megbízhatót falura keresek és háztartásba, tisztviselőhöz. Both András Váleni, p. Că-lata, jud. Cluj. (2564)

ROMÁNUL tudó felszolgálót keres Hotel Astoria. (2575)

KERESEK azonnalra németül, románul beszélő kisasszonyt iskolások mellé. Cim a kiadóban. (2602)

JÓ bizonyítványokkal rendelkező mindenes bejárónő kerestetik. Str. Regina Maria 46. III. em. 10. (2606)

FÉMNYOMÓT állandó munkára felvesszünk. „Metalco“ Str. Cernăuți 36. (2612)

PERFEKT varróleányokat és spulnizőkat felvesszünk. Tricotage szakmában dolgozók előnyben. Helios, Str. Paris 38. (2626)

EGYEDÜLÁLLÓ ur irodai gyakorlatlallal rendelkező urileányt keres titkárnőnek. Ajánlatokat „Titkárnő“ jelígre a kiadóba. (2632)

LIFTKEZELŐ portás felvétetik a Lengyel szanatóriumba. (2615)

MANIKÜRÖS nőt, fiatal, jó munkást felvesz Nagy, Cal. M. Foch 1. (2637)

MASAMODLEÁNY, önálló és kifutó-leány felvétetik azonnal. Kitty szalon, Str. Memorandului 24. udvarban. (2648)

TRAFIK vezetésére keresek önálló gyakorlatlallal bíró elárusítónót garanciával. Cim a kiadóban. (2651)

KISZOLGÁLÓKISASSZONY, masamod azonnal felvétetik Kallapszalomba. Str. Memorandului 4. udvarban. (2652)

FÉNYKÉPÉSZ retisernőt azonnali belépésre keres Foto Villy, Ludus. (VT2616)

KONYHAI jártassággal bíró és a kiszolgáláshoz is értő izr. leányt vendéglőbe azonnal alkalmazok. Cim a kiadóban. (2654)

TANULÓT felvesszek Farmati bőrdődős, Str. Matei. (2617)

KÖZÉPTEMETŰ 40 éves italkérmő megismerkedne olyan nővel, aki háztartása vezetéséért otthonias bánásmódban részt vesz. Cim: Kondor Mihály Aiud, Str. Unirii 68. (2602)

JÓMUNKÁS kádársegédet azonnal alkalmazok jó fizetés mellett. Keresztesi Domokos kádármeister Lechánja jud. Văsaud. (V2608)

KERESEK józanéletű gépészt, szivószék-motor olajprést perfciktől értse a kezelést. Állandó állásra, az állás azonnal elfoglalható. Cim: Berkovits Miksa Reteag moara. (V2603)

BEJÁRÓNŐ egész napra felvétetik az Opera cukrászdába. P. Stefan cel Mare 2. (2639)

BORBÉLYSEGÉDET felvesszük 1 heti ki segítő munkára. Rosca Aurel, Str. Reg. Maria 1. (2640)

ÓRÁSSÉGEDET keresek vidékre. Ért.: Cal. Moșilor 85. em. (2642)

BEJÁRÓNŐT keresek félnapos elfoglaltságra. Cal. Moșilor 85. em. (2643)

KÜLÖNFÉLEK

TÁRSNAK keresek mesterkönyvvél rendelkező ügyes női fodrászt. Cim a kiadóban. (2480)

MAGÁNINFORMÁCIÓKAT legnagyobb díszkréció mellett vállalunk, ügyfeleink kívánságára. Univerzal, Str. Regina Maria 20. Telefon: 32-18. (2353)

MELLÉKJÖVEDELEMKÉNT vállalkozó állandó, de esténkenti megbízásokat is, az ország egész területén. Varga István, Turda, Str. Dr. Ioan Rațiu 33. (V2542)

JÓBARÁT jelígre levél van a kiadóban. (2605)

100 százalékos jövedelmező nyersanyag feldolgozásához társat keresek. Levelet a kiadóba kérek „Nyersanyag“ jelígre. (2611)

NŐI pénzestársat keresek hölgyfodrászatom kibővítésére. Kölcsönös megtetszés esetén házasság sincs kizárva. Levelet a „Jóestéti“ kiadóhivatalába kérek „Pénzestárs“ jelígre. (2631)

MÉLYEN tisztelt közönség tudomására hozom, hogy a volt Valkai-fele étterem és kertészhelyiségben szombaton este 8 órai kezdettel friss dísznótór lesz, elsőosztályu finom enyedi bog, szalon cigár zenekarral, szolid árak, elsőrendű kiszolgálás, amelyre meghívom a mélyen tisztelt közönséget. Szíves pártfogást kér az új tulajdonos. Str. Crisana 35. szám. (2614)

ELVESZETT 5 drb. betegsegélyző könyvecské, a régi betegsegélyző pénztár és a református teológia közötti Mihai Viteazul téren átvezető utvonalon. A könyvek: Józsa, Nagy, Kerekes, Vigh, Dózsa nevekre vannak kiállítva. Becsületes megtalálót kérem adja be jutalom ellenében Str. Cernăuți 36., enygyárba. (2634)

KIRÁNDULÁST rendezünk autóbusszal vasárnap Uioara (Marosujvár). Részvételi díj 130 lej oda, vissza. Jelentkezni Cal. Regele Ferdinand 88., üzletben. (2625)

KÜLFÖLDI képviselőkkel rendelkező bukaresti cég keres vidéki képviselőket. Címeket „Jól bevezetett“ jelígre kérek. (V2659)

HOSSZUFÜLŰ fekete kölyökkutya barna lábakkal és melénnnyel, szemek fölött barna foltokkal, szendán délelőtt 10 óra körül elcsavargott. Megtalálója magas jutalomban részesül. C. M. Foch 39. Házmes ternél. (2650)

Terhes női vizelet
elsőtől ötödik hónapig literenként 12 lejért vesszünk. Érdeklődni:
Dr. VITÁLYOS
orvosnál, Cal. Reg. Ferdinand 62.

MAGÁNNYOMOZÁST díszkréció mellett vállalok. Gold. Telefon: 32.18. (2633)

ELCSERÉLTEM bőrdődmet szerda este 10 órakor 36-os autóbusszon, Cal. Reg. Ferdinand—Opera utvonalon. Prezensky, Reg. Ferdinand 67. (2646)

KIADÓ LAKÁS

HÁROM szobás, komfortos lakás azonnalra kiadó. Cal. Moșilor 54. (2535)

KIADÓ szept. 1-re 1 szoba, konyha, összkomfortos lakás új házban. Str. București ben. Érd.: Kun, Reg. Maria 20. (2304)

EGY nagy terem és öt irodahelyiség azonnalra kiadó a volt Munkás Otthonban, Str. Văii 7. szám alatt. (2513)

ZSIDÓ uricsalád komfortos, fürdőszobás lakásában középiskolás diákfiut teljes ellátást kaphat. Cim a kiadóban. (2501)

ELEGÁNSAN butorozott szoba fürdőszobával, esetleg konyha használatlall házaspárnak szeptember 1-ére kiadó. Érdeklődni lehet: Cal. Marechal Foch 37. (2626)

EGY szép, nagy világos műhely helyiség trikotázsnak is megfelel azonnalra kiadó. Str. Barițiu 12. (2552)

SZOBA, konyha, speiz, kertés házban kiadó. Str. Uzine Electrica 13. (Sporttelep mellett). (2559)

STRADA Bratianu 2. szám alatt 4 szoba, konyha, fürdőszoba azonnalra vagy szeptember 1-ére kiadó. Értekezni ugyanott. (2566)

KÉT zsidó fiu teljes ellátást kap azonnal. Hamlet, Str. Paris 38. (2578)

KIADÓ egy szoba, konyha. Str. Regina Maria 12. szám. (2608)

KIADÓ üzlethelyiségek. Str. Dacia 4. sz. (2609)

2 SZOBA, elő- és fürdőszobás garzonier Str. Andrei Muresan elején villanegyedben október 1-ére kiadó. Értekezni: Str. Romei 1. (2611)

DONÁT-uton kiadó egy szoba, konyha 156 szám alatt. (2615)

KIADÓ 1 szoba, konyha nyári üdülésre alkalmas, jó levegős, szép helyen. Str. Donat 156. (2616)

NAGY szoba, konyha kiadó. Cal. Moșilor 94. (2619)

KIADÓ egy szoba, konyha. Cal. Marechal Foch 149. (2621)

BELVÁROSHOZ közel, külön telken 2 szoba, előszobás, kertés családi ház kiadó. Cim a kiadóban. (2629)

KÜLÖNBEJÁRATU, csinosan butorozott erkélyes szoba, közvetlen fürdőszobával kiadó. Str. Bob 13. I. 6. (2636)

EGY kisebb betonozott raktárhelyiség azonnalra kiadó. Cluj, P. Unirii 3. (2630)

URILEÁNY teljes ellátást kaphat zongora, telefon használat. Dr. Bodorné, Str. Balcescu 17. (2614)

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan butorozott szoba kiadó. Str. Wilson 1. (2644)

LAKÁST KERES

KERESEK Rákóczi-, Donát-, vagy Monostori uton egy kertés szobát azonnalra, lehetőleg külön telken. Derbákné, Str. Ilie Măcelar 7. (2560)

KERESEK 1 vagy 2 szoba, konyhás lakást 10-15 marhának való istállósával. Cím a kiadóba. (2613)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott kis szobát keres Decebal, Traian és Reg. Ferdinand uton, vagy ezekbe torkoló uccákban kifogástalan pontos fizető. Címeket „750 lejig“ jelígre a „Jóestéti“ kiadóhivatalába kérek. (2537)

4 SZOBA, konyhás összkomfortos lakást belvárosban vagy külön telken szeptember illetve október vagy november 1-ére keresek. Kerekes porcellánüzlet, Cal. Regele Ferdinand 4. (2612)

FIATAL orvosházaspár keres különbejárata csinosan butorozott szobát fürdőszoba használatlall. Ajánlatokat „Orvos“ jelígre a kiadóba. (2622)

JOBB nő könnyebb takarítást, házimunkát, vagy kézimunkát vállal villágos kis szobáért. Ajánlatok „Belvárosban“ jelígre a kiadóba. (2623)

LAKÓTÁRSNŐNEK menne intelligens, irodába járó uriaszony, hol főzhetne is magának. Címeket „Központban“ jelígre kiadóba. (2657)

KÉTSZOBÁS, modern összkomfortos földszinti, vagy elsőemeleti lakást keresek belvárosban november 1-re. Ajánlatokat kérek „Jóestéti“ kiadóhivatalába 2800-3 ezerig“ jelígre. (2641)

KERESEK november 1-re 2 szoba, hallos, modern lakást, összkomforttal, központi fűtéssel centrumban. Heinrich szappangyár, Cal. Moșilor 54. (2613)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Premierslágér. Haboru és béke. Fősz.: Dita Parlo, Françoise Rosay és John Londer. A film előtt szenzációs Paramount világhírű adó.

SELECT MOZGÓ: Aloma. Dorothy Lamour, a feledhetetlen Dzsungel király nője legjobb filmje, amelyben elénkkel legnépszerűbb két dalát: Blue Nightfall és Junior-t Gyönyörű felvételek. Fősz.: Lloyd Nolan és Tito Gullzar argentinai énekes. Műsoron kívül hangos híradó.

URANIA MOZGÓ: Olympiád, teljes mű. Két réz egyszerre. Egyetlen film, amely a népek ünnepeitől készült 1938-ban. Műsoron kívül hangos híradó.

ROYAL MOZGÓ: Jean Gabin halhatatlan remekműve: Idő a hegyek között. Kanada festői szépségű helyein lejtőszódo remekmű. Partnere: Madeline Renaud és Jean Pierre Aumont.

THALIA MOZGÓ: Ma nagy premies. A szezon meglepetése. Szennázás kettős műsora: I. Shirley Temple világ kedvencének legjobb filmje: Shirley megmenni Amerikát. II. Sóbányák rabjai. Victor Mac Laglen és Peter Lorne világhírű és a legjobb Metro híradó. Minden előadásán személyesen fellép Shirley európai riválisa: Gerő Boross, a magyar színpadok dédelgetett csodagyermeké. Előadások 8, 9 és 10 órákor.

RIO MOZGÓ: Augustus 14-20-ig. Mindennap 8, 9 és 10 órai kezdettel, az évad legnagyobb filmóriása. I. A hindusiremlék. II. Az esnapuri tigris. Mind két réz egy előadásban. Monumentális rendezésű folklór. Fősz. La Jana, Kitty Jantren, Hans Stülwe és Theo Lingen. Ezen filmnél a kedvezményes jegyek nem érvényesek. Helyárak 14 plusz 5 lej.

— **Lelőtték a betörők az 5ket üldöző rendőrt.** Ploestből jelentik: Tegnap este 11 órakor négy eddig még ismeretlen egyén behatolt Benderly Matild asszonynak a Drosescu ucca 4. szám alatt levő lakásába és onnan különböző tárgyakat akart ellopni. Az asszony észrevette a betörők szándékát és segítségért kezdett kiáltozni, mire a négy ismeretlen férfi futásnak eredt. Az uccasarkon őrszolgálatot teljesítő Vasile Ion rendőr kerékpáron üldözőbe vette a menekülőket, akik a Donici-ucca sarkán több revolverlővést adtak le a rendőre. Az egyik golyó a köteleességét teljesítő rendőr gyomrába furdódott. A sze rencsétlen rendőrt súlyos sérülésével beszállították a kórházba, az elmene-kült gonosztevők kézrekerítésére pedig széles körben megindították a nyomozást.

— **Nagy tűz Litvániában.** Berlinből jelentik: A Klapediától 18 kilométerre fekvő Karpens litván kis városkában hatalmas tűz pusztított, amely a város nagy részét elhamvasztotta. Közel másfélszáz ház a lángok martaléka lett. Az anyagi kár felbecsülhetetlen.

Hírek

NAPTÁR. 1939. Augusztus 18., Péntek.
Róm. kat. és Prot.: Ilona. Ort.: S. M.
Flor si Laur. Izt.: 3 Elul.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

„PECHES” FELELET

— Képzeld, az öcsémet bezárták, mert megfelelt egy olyan kérdésre, ami re senki más nem tudott volna megfelelni.

— Hogy értsem ezt?
— Rovancsolás volt a pénztárban és a főnök feltette a kérdést: „ki vihette el jogtalanul a pénzt?”
— Az öcsém így válaszolt: „én.”

ÖNÉRZET

Kéregedő csönget be az ajtón. Azurnő bizalmatlanul méri végig, majd megkérdi:

— Szívesen iszik pálinkát?
A kéregedő ellenkérdéssel felel:
— Meghívás ez kérem, vagy gyanúsítás?

— Ügyeletes gyógyszerárak. Augusztus 12-én, szombaton reggeltől, augusztus 19-én, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Dr. Hintz — Unirii tér, dr. Halász — Cuza Voda tér, Flohr — Regele Ferdinand ut, Diana — Jorga ucca.

— Időjárásjelentés. A bukaresti időjárásutató intézet jelentése: csökkenő hőmérséklet és légnymás, egyes helyeken esők.

LÁTKÉPES LEVELEZŐLAPOKAT ÉS ALBUMOKAT bármely városból vagy fűrdőről elsőrangú művész kivitelben olcsón és gyorsan szállít a FOTOFILM laboratórium. Cluj, Str. Reg. Maria 6—8. Ugy nagy, mint kis tételekben. Kérjen külön ajánlatot.

Fotofilm
CLUJ, STR. REG. MARIA 6, TEL. 33-45

— A szinajai ünnepségek. Szinajából jelentik: Tegnap ünnepi keretek között történt meg Szinajában a NUF gárdák parancsnokának beiktatása. A gárdák parancsnoka Gb. Porfireanu tartalékos ezredes lett.

— Darányi Kálmán betegsége. Budapestről jelentik: Darányi Kálmán volt magyar miniszterelnök, a magyar képviselőház elnöke súlyos beteg lett. Állapotában az utóbbi időben bizonyos javulás mutatkozik, mégis a budapesti lapok jelentése szerint valószínűnek látszik, hogy Darányi betegsége való tekintettel lemond a magyar képviselőház elnöki tisztéről.

— Budapesti teológiai tanárnak hívták meg a bálványosváraljai református lelkészt. Budapestről jelentik: Tunyogi Csapó András bálványosváraljai református lelkészt a budapesti református teológia rendes tanárnak hívták meg a héber nyelv és irodalom tanszéke. A fiatal és nagy képzettségű lelkész már eddig is magántanára volt a losonci teológiának, ahová évenként utazott el falujából előadásait megtartani. A megtisztelő meghívás egy értékes egyháztudós munkásságát jutalmazza. Megürült tisztségének betöltésére a bálványosváraljai egyházközség presbitériuma vasárnap tartja meg választását. Valószínűleg, hogy utódjául Hegyi János szamosújvári segédlelkészt választják meg.

— Száz ezer lej vérdíj. Sercaiból jelentik a Rador: Junius 11-én éjszaka ismeretlen tettes több kézzel megöltötte Török Endre cipészt. Az áldozat szülei most száz ezer lej vérdíjat tüztek ki a gyilkos fejére amelyet a nyomra vezető kap meg.

UNANIA MOZGO

Egyetlen alkalommal látni az 1936-os

OLYMPIAD-ról készült TELJES FILMET

Mindkét rész egyszerre. Egyetlen film a maga nemében. Műsorán kívül hangos hirtadó.

— A „SEMNALUL” ÖFELSÉGE KONSTANCAI BESZÉDÉRŐL. Bukarestből jelentik a Rador: A „Semnalul” című lap Öfelségének a konstancai teaterészetű ünnepségek alkalmával tartott nagyhatású beszédével foglalkozik. Megállapítja, hogy a Dobrudzsa földjén elmondott erélyes hangú királyi beszédének a mai helyzetben különösen nagy jelentősége van az ország függetlenségének és épségének megvédelmezésénél. Megállapítja ugyanakkor azt is, hogy a királyi szavak az ország népének gondolkodását fejezik ki és azok az országhatárokon is messze tülhangzó fontossággal bírnak.

— Az Országőr-főparancsnok szemle körúrtja. Bukarestből jelentik a Rador: Teofil Sidorovici Országőr-főparancsnok tegnap szemle körúrtura indult az országban. Meglátogatja a breazai, predealai és sepsiszentgyörgyi parancsnok-kiképző központokat, valamint az erdélyi országőr-táborokat és telepeket.

— Értesítés. A Casa Muncii CFR nyugdíjasegységet elnöke, Crisan Ioan közli, hogy mindazok a nyugdíjasok, akik a Casa Muncii-tól kapják a nyugdíjat és valamilyen okból nem tudták a fa-mandátot kivenni, haladéktalanul jelentkezzenek az egyesületünk helyiségében, Cal. Regele Ferdinand 108. sz. alatt, hogy tudjuk ügyüket elintézni. A Timpul című újság 1939. augusztus 14-i száma szerint ugyanis azok részére, akik valamilyen okból nem tudták elintézni a fa-mandát kivételét, meghosszabbítást engedélyeztek 1939. szeptember 15-éig. Tehát kéri az egyesület elnöke az érdekelteket, hogy haladéktalanul jelentkezzenek ügyük sürgős elintézésé végett. Crisan Ioan sk., elnök.

— A kolozsvári ref. kollégium igazgatósága értesíti az érdekelteket, hogy az 1939—40. iskolai évben a tandíj évi 4000 (tehát nem, mint tévesen jeleztük 400), étkezési díj évi 8000, lakásdíj évi 3000 lej lesz. Kedvezményekért folyamodhatnak jomagaviseletű és a tanulásban megfelelő eredményt elért tanulók. A kellőleg indokolt kéréseket beírások megkezdése előtt be kell adni. A beírások augusztus 25-én kezdődnek. A javítóvizsgák szeptember 1—4. között lesznek. A felvételi vizsgák és az évkezdés idejét külön közöljük.

— A tengelyhatalmak elleni amerikai demonstráció. Newyorkból jelentik: A demokratikus nevelésügyi kongresszus alkalmából Murray Bukler, lord Stap az amerikai közgazdász, Szejkanovszky volt lengyel követ és mások rendkívül élénkhangú beszédeket tartottak a parancsuralmi rendszerek politikájával szemben. Roosevelt államfő melegehangú üdvözlőlevelet küldött a kongresszusnak és sikeres munkát kívántak neki.

— Ref. külmisziói lelkigyakorlatok. Székelyudvarhelyen. A romániai ref. egyház augusztus 27-én és 28-án tartja VIII. évi külmisziói lelki gyakorlatát. Augusztus 27-én vasárnap egyébként minden református gyülekezetben is tartanak külmisziói napot.

— PÁLYÁZAT A HADSEREG KÖZPONTI EGÉSZSÉGÜGYI RAKTÁRA ISKOLÁJÁBA VALÓ FELVÉTELRE. Bukarestből jelentik: Augusztus 20-án a fővárosban a Str. Marechal Averescu 1. szám alatt a hadsereg központi egészségügyi raktárának igazgatóságánál versenyzővizsgát tartanak annak a 12 helynek a betöltésére, amely az egészségügyi raktár nikkelezői és elektrotechnikusai részére rendszeresített iskola első évfolyamán üresedett meg. A pályázati kérésekhez mellékelni kell a kérvényező születési bizonyítványát, amely igazolja, hogy a pályamódó 15—16 éves. Az újraoltási bizonyítványt, bizonyítványt arról, hogy a pályázó legalább 4. elemi osztályt végzett. Bizonyítványt arról, hogy az iskolában mintaszerű magaviseletet tanusított. A szülők erkölcsi bizonyítványát. Bizonyítványt arról, hogy a pályázó román állampolgár gyermeke. Kötelezvényt arról, amelyben a szülők vállalják, hogy visszatérítik az államnak a 10.000 lej ellátási költséget abban az esetben, ha a tanuló kimaradna az iskolából, illetve, ha az iskola elvégzése után nem szolgálna még 15 évet. A szülők részéről kiállított kötelezvényt arról, hogy a pályázó az iskola elvégzése után még 15 évet szolgál, mint műszaki alkalmazott a hadsereg kötelékében. A versenyzővizsga előtt 600 lej beiratási díj előre lefizetendő. A vizsgáról és pályázati feltetelekről díjmentesen ad részletes felvilágosítást a hadsereg központi egészségügyi raktárának igazgatósága. Bucuresti, Str. Marechal Averescu 1. szám.

— Vizsgálat indult meg a bűnös tisztviselő ellen. Bukarestből jelentik a Rador: Az ilfovi ügyészség vádat emelt Isidor Cristea bukaresti városi tisztviselő ellen család kezelés miatt. Egy Mihailescu nevű társával együtt ugyanis 335 ezer lejt sikkasztottak el a nyugdíj és segélypénztárból és a pénztárban készpénz helyett nyugtákat és értéknélküli bonokat hagytak.

— A konzervgyárak fellendítéséért. Bukarestből jelentik a Rador: A földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy a konzervgyárak fellendítése érdekében megkezdett akcióját tovább folytatja. A legközelebbi napokban egy vezérfelügyelő látogatja végig az országban levő konzervgyárakat, azután tapasztalatairól részletes jelentést készít Cornateanu földművelésügyi miniszter számára, aki a jelentésnek megfelelőleg teszi meg további intézkedéseit.

REUNIUNEA

Segélyező-egyesületnél

napi 1, 2, 3 Lelei beiratkozhatik vagy beiratolja öreg hozzátartozó orvosi vizsgálat nélkül

8.000⁰ - 16.000⁰ -
24.000⁰ - lei
segélyösszegre

CLUJ, STR. IULIU MANIU 2
I. EM. 3.

— Nagyarányu almakivitel Németországba. Bukarestből jelentik: A földművelésügyi minisztérium támogatásával július, augusztus folyamán eddig félmillió német márká értékű almát szállítottak ki az országból Németország területére. Németországból a romániai alma iránt továbbra is nagy érdeklődés mutatkozik.

— A nagyvezérkar közleménye. Bukarestből jelentik a Rador: A nagyvezérkar a gépi járművek összes tulajdonosainak, akár hivatásosok, akár amatőrök, tudomására hozza, hogy gépkocsijengedélyeiket az illetékes hadkiegészítő parancsnokságnál legkésőbb 31. évi augusztus 31-éig tartoznak láttamozásra bemutatni. A gépkocsi engedélyek bemutatására minden gépkocsitulajdonos köteles tekintet nélkül arra, hogy teljesített katonai szolgálatot, vagy sem.

DIANA

Által eső, jékevd árad.

— Keresik a Cohen-öröksöket. Kissenéből jelentik: A helyi hatóságok értesítést kaptak a newyorki román konzulátustól egy Harry Cohen nevű beszarabiai származású férfi haláláról, aki több száz ezer dollár örökséget hagyott hátra, anélkül, hogy örökséget megnevezte volna. Az amerikai konzulátus kéri a beszarabiai román hatóságokat, hogy nyomon kövessék ki, nincs-e az ottélő Cohen családok valamelyike rokonságban az elhunyt gazdag amerikkával.

— Angol lap cikke Romániáról. Londomból jelentik a Rador: A Bristol Evening című lap hosszú cikket közöl Jerem professzor bristoli egyetemi tanár tollából, aki nemrégiben politikai és társadalmi jellegű tanulmányt végzett Romániában. A cikk szerzője rendkívül melegen emlékezik meg arról a szíves vendéglátásról, amelyben románial tartózkodása alatt részesült. Majd Románia politikai helyzetét elemzi. A legnagyobb csodálattal és tisztelettel emlékezik meg arról a hatalmas munkáról, amelyet II. Károly király Öfelsége irányítása mellett végzett. A román népmost kiszabadult a politikusok általmas befolyása alól, akik nem végeztek érdemi munkát és csak felkavarták a lelkeket. II. Károly király tele van munkaszeretettel és elhatározottsággal minden elötélet nélkül. Az új rendszer minden vonalon nagyarányu építő munkát végez. Igazságszerető kormány, mely Calinescu miniszterelnök elnökléte alatt áll és minden vonatkozásban a legkomolyabb tevékenység jellemzi. Végül a kiváló angol professzor Anglia és Románia kapcsolatainak kérdésére tér át és hangsúlyozza, hogy azokat minél szorosabbra kell fűzni. A két ország közötti kapcsolatoknak igen nagy jelentőségük van és erről egy pillanattal sem szabad megfeledkezni.

FESTESBEN ÉS TISZTÍTÁSBAN

Ezink ELISMERT!

Rendkívül közgyűlést tart Szamosartomány borbély és fodrászmestereinek céhe

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Szamosartomány egészségügyi szakmáinak mester-céhe augusztus 27-én, vasárnap délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart Kolozsváron, a Carolina-tér 5. szám alatt, a volt Ipartestület helyiségében. A közgyűlésen Sarafoleanu Ioan elnök és Dumitru Ciumburdeanu főtitkár beszámolt a borbély- és fodrászmesterek céhének működéséről, Tereu Teodor a vasárnapi munkaszünet kérdéséről ismerteti, Kiss József a vasárnapi nyitvatartás kérdéséről számolt be, Pop Samuil az egységes munkadíjak megállapítására tesz javaslatot, Hegedüs Sándor a kontárkérdést ismerteti, Heltai Félix pedig a betegsegélyzési díjak ügyében tesz előterjesztést. Végül a tanonckérdés, különböző szakmai javaslatok és interpellációk egészítik ki a rendkívüli közgyűlés tárgysorozatát.

— Az elfogott betűző rémtette. Zúrichből jelentik: A rendőrség emberei letartóztatták Charles Rötter 29 éves német alattvalót. Utközben Rötter menekülni igyekezett és kiszakította magát a kiserő rendőrök karjából, majd futásnak eredt. Két munkás arrahaladva, igyekezett feltartóztatni Röttert, aki ekkor mindkettőjüket agyonlőtte, majd amikor látta, hogy a rendőrök utólerik önmagával is végzett. Rötter lakásán a lopásokból és betörésekből szerzett holmik egész raktárát találták meg.

— A RENDŐRSÉG HIREIBŐL. A III. kerületi rendőrség letartóztatta Zauberer Hermann szamosmegyei Calacea községbeli és Kolozsváron Gh. Lazar-uca 4. szám alatt lakó munkanélküli lakatossegédet, aki tegnap délután ellopta Ungváry Ferenc Kerekdombon lakó vállalkozó 4500 le értékű biciklijét. — Andrei Moise 1933. évfolyambeli önkéntes elveszítette katonai lívrétjét és több fontos iratot tartalmazó pénztárcáját. A becsületes megtaláló az iratokat szolgáltatassa be a rendőrség katonai ügyosztályánál.

— NEGYEDSZÁZADOS ÉVFORDULÓ. Münchenből jelentik: Tegnap volt 25 éve annak, hogy a Führer mint „önkéntes” belépett a 16-ik bajor ezredbe s annak kötelékében maradt a háború végéig. Ez alkalomból Göring marsall üdvözölte a Führert a német haderők nevében.

— LETARTÓZTATTÁK A LEÁNYKERESKEDŐT. Constantából jelentik: A hatóságok tegnap letartóztatták Mircea Dumitrescu nevű 30 éves férfit, aki kiskorú leányok elcsábításával foglalkozott, akiket azután más városokba közvetített. Bűnlajstromának összeállítása most van folyamatban.

— SZABADLÁBRAHELYEZÉSEK CSEHSZLOVÁKIÁBAN. Pozsonyból jelentik: Hlinka halálának egyéves évfordulója alkalmával a belügyminiszter elrendelte 38 politikai fogoly szabadláb helyezését, akik az ilavai gyűjtőtáborban voltak elhelyezve.

— VIZÜGYI ÉRTEKEZLET BELGRÁDBAN. Bukarestből jelenti a Rador: Szeptember 12-én tartják Belgrádban a Dunamedencében levő államok vizügyi értekezletét, amelyen Románia, Jugoszlávia és Magyarország vesznek részt.

— UJ EZÜSTPÉNZEKET HELYEZTEK FORGALOMBA JUGOSZLÁVIÁBAN. Belgrádból jelentik: A jugoszláv Nemzeti Bank új 50 és 20 dináros ezüstpénzeket, illetve 2 dináros és 50 parás fém-pénzeket helyezett forgalomba.

— AZ UJ GABONAILLETÉKEK. Bukarestből jelenti a Rador: A CFR megállapította azokat az új illetekeket, amelyeket bármelyik határponton át kivitt gabonaszállítmányok mázsája után fognak számítani.

— FELAKASZTOTTA MAGÁT AZ ÖREGASSZONY. Bukarestből jelenti a Rador: Constantában a Vanatoru-uccában lakásában holtan lelték meg Juliana Schneek 68 éves nőt, aki súlyos szívbetegsége miatt követte el tettét.

Hatalmas tűzvész pusztított Román-Szentgyörgyön

Leégett 17 ház, köztük a községháza, az adóhivatal és a csendőrség épülete is

(SANG. BAI—ROMÁN SZENTGYÖRGY.) A Naszódmegyében lévő Román Szentgyörgyön hatalmas tűz pusztított, amely 17 házat semmisített meg. Köztük a csendőrség lakóházát, a község házat és az adóhivatal épületét is. A tüzet rendkívül heves szél táplálta és fokozta és mindaddig nem lehetett megfékezni, amíg a besztercei tűzoltóság nagy felkészültséggel nem érkezett a helyszínre. A besztercei tűzoltók megérkezéséig hosszú idő telt el, mert Román Szentgyörgy kutakban szegény, a

tűz pedig gyorsan harapódzott el. A besztercei tűzoltóság megfeszített munkával és a község lakóinak segítségével tudta eloltani a tüzet, amely páni félelmet keltett a fürdőhely nagyszámú vendégei körében. A tűzoltók megérkezéséig a község lakossága, a csendőrök, a társadalmi szolgálat osztagai, sőt a fürdővendégek nagyrésze is tevékeny részt vett a tűz megfékezésére irányuló munkában. A hatóságok bevezették a vizsgálatot a tűz keletkezésének okának megállapítása érdekében.

Muzeumot rendeznek meg A. Muresianu házában

(BUCURESTI.) (Rador.) Alexianu királyi helytartó intézkedésére és a helytartóság támogatása mellett kisajátítják a nemzeti ujjáébredés költőjének, Andrei Muresianunak lakóházát, amelyet muzeum céljaira rendeznek be és ott helyezik el a Muresianura vonatkozó emlékeket. Muresianunak Brassóban szobrot is állítanak és a

bizottság elnöke Calinescu miniszterelnök lesz.

A bizottságban helyet foglalnak a patriárka, a koronatanácsosok, a kormány tagjai, a királyi helytartók, az Országos-szervezet főparancsnoka, a Társadalmi Szolgálat elnöke, Bukarest és Brassó polgármesterei és sok más előkelőség.

Fish amerikai képviselő ma mondja el a 30 napos politikai fegyverszünetre vonatkozó politikai beszédét

Titkos kémszervezetet lepleztek le a lengyel hatóságok felsőszilézsiában

(SALZBURG.) Csáky gróf magyar és Ribbentrop német külügyminiszterek tegnapi hosszabb megbeszélésével kapcsolatosan semmi részlet nem került nyilvánosságra. A lapok azonban emlékeztetnek arra, hogy Csáky a múlt hét keddjén már folytatott egy megbeszélést Ribbentrop-al.

dulója alkalmából a szárazföldi, tengeri és légi haderők főparancsnokai ugyancsak tisztelegtek a Führernél, továbbá egy külön katonai küldöttség is. A Führer szívélyes szavakkal köszönte meg az üdvözlést és az összes megjelenteket sajátkezüleg aláírott fényképével ajándékozta meg.

UJABB HIRADÁSOK LENGYELORSZÁGBÓL

(VARSÓ.) Moscicky államfő vilnai beszédében a lengyel légió negyedszados fennállási ünnepein nyomatékosan utalt Rydz Smigly marsall legutóbbi beszédére, hangsúlyozva, hogy Lengyelország adott esetben minden önvédelmi akcióra kész.

Ugyancsak Varsóból jelentik, hogy Haller tábornok, aki a világháború idején Franciaországban a lengyel légiókat megszervezte, kiáltványt adott ki, amelyben közli, hogy a danzigi korridoron megkezdte egy úgynevezett „kék” önkéntes ezred szervezését munkálatait önvédelmi célokra és ehhez a katonai hatóságok engedélyét is meg akarja szerezni. Ugyanakkor megkezdte az úgynevezett Haller-katonák szövetségének újjászervezését is, polgárorség és szabadcsapatok alakítása céljából. A lengyel sajtó egyébként közli a Deutsche Dipl. Pol. Korrespondenz cikkét, amely elutasító magatartást foglal el a Danzig további helyzetére vonatkozó tárgyalás tekintetében és hangsúlyozza, hogy Danzigról Németország nem hajlandó tárgyalni.

FISH MA MONDJA EL BESZÉDÉT

(OSLO.) Fish amerikai képviselő a parlamentközi szövetség kongresszusán ma mondja el beszédét, amelyben 30 napos politikai fegyverszünetet ajánl és az angol, francia, német, olasz külügyminiszterek találkozára való összehívását. Ha ez a megbeszélés nem tudná Danzig kérdését megfelelően rendezni, úgy üljön össze a megfélembizhetetlen nemzetközi döntőbíró, amelynek tagjai Lipót belga és Haakon norvég királyok, De Valera ir államfő és a svájci szövetség tanácselnöke lennének.

A HITLER-ÜNNEPSÉGEK (BERCHTESGADEN.) Hitler katonáskodásának negyedszados évfor-

(VARSÓ.) (Rador.) A német hatóságok Obolenál Rybnik kerületben aug. 14-ével minden indokolás nélkül lezárták a német határt Lengyelország felé. A lengyel hatóságok ezért most az egész felsőszilézsi határon lezárták Németország felé a forgalmat és az intézkedést mindaddig nem vonják vissza, amíg a német határlezárási rendeltetést vissza nem vonják, illetve annak megfelelő indokát nem adják.

Ugyancsak Varsóból jelentik, hogy a lengyel hatóságok Kalonban házkutatást tartottak a Német Bank helyiségében, ahol nagyobb mennyiségű ezüst zlotyot foglaltak le és különböző kompromittáló iratokat koboztak el. A bank igazgatóját és pénztárnokát letartóztatták azzal a váddal, hogy a lengyel ezüst pénz ellen készítettek elő akciót.

Szintén Varsóból jelentik, hogy a hatóságok a felsőszilézsi német ifjuság körében titkos kémszervezetet lepleztek le, amely Németországgal tartott kapcsolatokat. Az ügyből kifolyólag 70 letartóztatás történt. Végül Varsóból érkezik az a jelentés is, hogy Beuthen határvidéken egy hitlerista csoport megtámadta a lengyel rendőröket, de azok erélyes fellépéssel hamarosan rendet teremtettek.

RÖVID TÁVIRATI HIREK (MADRID.) A spanyol kormány közölte a francia nagykövettel, hogy rövidesen szabadlábba helyezik az ott fogva tartott összes francia hadifoglyokat, továbbá az összes polgári foglyokat, akik ellen közjogi vétség miatt folyik eljárás.

(RÓMA.) A lengyel és magyar nagykövetek újból visszaérkeztek itteni állomáshelyükre.

(WASHINGTON.) Potoczky lengyel nagykövet tegnap felkereste Hull külügyminisztert, akivel az európai hely-

zetről folytatott megbeszéléseket. Távozásakor az újságíróknak kijelentette, hogy Lengyelország Danzig kérdésében elfoglalt eddigi magatartásából semmit sem enged.

(JERUZSÁLEM.) Nashabibi titkárnak, Fani-Suffaninak meggyilkolása miatt megtorlásul a hatóságok este 7 és reggel 5 óra között minden uccal közlekedést betiltottak. — Jenin közelében egy autóbusszra, amelyen arabok ültek, több lövést adtak le. Egy utas meghalt, kettő megszebesült.

(WASHINGTON.) Az Amerikaelenes szervezetek ügyében megindult vizsgálat tovább folyik. Tegnap Fritz Kuhnt, a feloszlátott német szervezet elnökét hallgatták ki, aki elmondotta, hogy a szervezet 1936-ban kezdte meg működését, de Németországgal semmiféle politikai kapcsolatot nem tartott. Egyetlen célja volt az amerikai németiség új szervezetbe való tömörülése. A szervezetnek körülbelül 20.000 tagja volt, de ezek névsorát, amikor ellene eljárás indult meg, az ő rendelkezésére elégették.

Megkezdődött a cionista világkongresszus

(GENF.) (Rador.) A cionista világkongresszus 560 kiküldött jelenlétében vette kezdetét. Ez a 21-ik ilyen természetű világkongresszus, amelynek tanácskozásai két hétig tartanak. A kongresszus megnyitására dr. Weismann, a Cionista Világszervezet elnöke tartott nagyobb beszédet és élesen tiltakozott a zsidóellenes fildözések ellen, majd Angliának a „Fehér Könyv”-ben lefektetett új Palesztina-politikáját támadta.

A titkos prostitúcióval foglalkozó személyek ügye a törvényszék előtt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári törvényszék szüneti tanácsa ma a déli órákban kezdte meg Schwartz Márton és felesége, továbbá Wenghi Albert és vadházastársa Csepp Ilona bűntügyének tárgyalását. Schwartz Márton mint megirtuk már — a Reg. Ferdinánd uti „Pomul Verde”, Wenghi Albert pedig az Oituz vendéglő tulajdonosa, akikről a váratlanul kiszállott ügyész megállapította, hogy kiskorú cselédleányokat prostitúcióra kényszerítettek és a vendéglő látogatóinak 200 lejért áruba bocsájtják. A tárgyaláson a vádat Rapeanu ügyész képviseli, míg a védelmet dr. Muntean Ion és dr. Saragea Zamfir ügyvédek képviselik. A tárgyalás előreláthatólag a késő déli órákban ér véget.

— Orvosi hír. Dr. Szilágyi András hazaérkezett, rendeléseit megkezdte Str. Andrei Muresan 1. szám alatt. Telefonszám: 29-18.

— KOMMUNISTA SZERVEZETET LEPLEZTEK LE MADRIDBAN. Madridból jelentik: A rendőrség letartóztatta 56 személyt, akik a kommunista párt bizottságának voltak tagjai Madridban. Köztük szerepel a bizottság utolsó elnöke is.

— Egyházközségi közgyűlés az unitáriusoknál. A kolozsvári unitárius egyházközség f. hó 20-án, vasárnap a délelőtti istentisztelet után egyházközségi közgyűlést fog tartani a Berde Mózes uccai elemi leányiskola helyiségében. Erre a közgyűlésre, amelynek tárgya az elemi iskolák ügyének a tanítói nyugdíjazásokkal beállott helyzetének rendezése lesz, ez uton is felhívja a gyülekezet rendes tagjainak figyelmét az egyházközségi előljárásról.

— Felhőszakadás pusztított Newyorkban. Newyorkból jelentik: A város egyik negyedében tegnap óriási erejű felhőszakadás pusztított. Olyan óriási nagymennyiségű víz zuhogott alá, hogy a forgalom sok helyen hosszú időre megbénult. A földalatti vasutvonalak mind víz alá kerültek. Az iteleődőnek több emberáldozata is van.